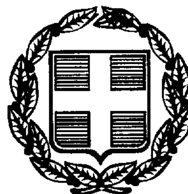

020008208029900 12

1291

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ — Αρ. Φύλλου 82

8 Φεβρουαρίου 1999

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθ. 11/ΙΙ/1998 (1)

Προληπτικός έλεγχος της συγκέντρωσης των επιχειρήσεων ΕΓΝΑΤΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε. και ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε., σύμφωνα με το άρθρο 4β του Ν. 703/77, όπως ισχύει

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε στην αίθουσα 611 του Υπουργείου Ανάπτυξης (Γ.Γ. Εμπορίου) την 10η Σεπτεμβρίου 1998, ημέρα Πέμπτη και ώρα 10.30 π.μ. με την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος: Σταύρος Αργυρόπουλος.

Μέλη: Βλάσιος Ασημακόπουλος,

Μιχαήλ Φράγκος, κωλυόμενου του τακτικού Νικολάου Παραθύρα,

Κωνσταντίνος Ηλιόπουλος,

Λεωνίδας Νικολούζος,

Παναγιώτης Μαντζουράνης, κωλυόμενου του τακτικού Χαρίλαου Χάρακα,

Μελίνα Μουζουράκη,

Ηλίας Σουφλερός, κωλυόμενου του τακτικού Δημητρίου Τζουγανάτου,

Ιωάννης Κατσουλάκος.

Γραμματέας: Αλεξάνδρα - Μαρία Ταραμπίκου.

Θέμα της συνεδριάσεως ήταν ο προληπτικός έλεγχος της συγκέντρωσης των επιχειρήσεων ΕΓΝΑΤΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε. και ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε., σύμφωνα με το άρθρο 4β του ν. 703/77, όπως ισχύει.

Στη συνεδρίαση παρέστη η κλητευθείσα εταιρία ΕΓΝΑΤΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΕ δια της πληρεξουσίας της δικηγόρου Καλλιόπης Σκουλαρίκη και μετά του Αναπληρωτή Γενικού της Διευθυντή, Λεωνίδα Θεόκλητου.

Στην αρχή της συζητήσεως το λόγο έλαβε η Γενική Εισηγήτρια της Γραμματείας, Σοφία Καμπερίδου, η οποία ανέπτυξε τη γραπτή εισήγηση της Υπηρεσίας και πρότεινε την μη απαγόρευση της εξεταζόμενης συγκέντρωσης δεδομένου ότι δεν αναμένεται να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στις επιμέρους σχετικές αγορές που αυτή αφορά. Στη συνέχεια το λόγο έλαβε η ανωτέρω πληρεξούσια δικηγόρος, η οποία συντάχθηκε με την εισήγηση της Γραμματείας, ανέπτυξε τις απόψεις της παριστάμενης εταιρείας, απάντησε σε ερωτήσεις που της υπέβαλαν ο Πρόεδρος και τα Μέλη της Επιτροπής και ζήτησε την έγκριση της υπό κρίση συγκέντρωσης.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού συνήλθε σε διάσκεψη αυθημερόν στην αίθουσα 611 του Υπουργείου Ανάπτυξης (Γ.Γ. Εμπορίου), κατά την οποία, αφού έλαβε υπ' όψη της τα στοιχεία του φακέλου, την εισήγηση της Γραμματείας και τις απόψεις που διετύπωσε, εγγράφως και προφορικώς, η ανωτέρω εταιρία δια της δικηγόρου της, κατά την συζήτηση της υποθέσεως,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ

Ι. Η ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε. (εφεξής ΑΤΕ) προκήρυξε δημόσιο πλειοδοτικό διαγωνισμό για την

πώληση, μέσω του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών, του 51% των κοινών, μετά ψήφου, μετοχών και του 20,1% των προνομιούχων, χωρίς ψήφο, μετοχών που κατείχε της ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε. (εφεξής ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ). Στο διαγωνισμό αυτό πλειοδότησε η ΕΓΝΑΤΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε. (εφεξής ΕΓΝΑΤΙΑ) η οποία ούτω, μετά την αποδοχή της προσφοράς της από την πωλήτρια Τράπεζα, θα αποκτήσει τα ως άνω μερίδια, που αντιπροσωπεύουν 4.923.600 και 235.708 μετοχές αντιστοίχως. Η μεταβίβαση τούτων θα γίνει με χρηματιστηριακή πράξη μετά την έκδοση των σχετικών αποφάσεων της Επιτροπής Ανταγωνισμού και της ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ και ενδέχεται να επακολουθήσει συγχώνευση των δύο Τραπεζών.

Και οι δύο ως άνω Τράπεζες (ΕΓΝΑΤΙΑ και ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ) δραστηριοποιούνται στον κλάδο των τραπεζικών προϊόντων και υπηρεσιών εν γένει, η δε εξαγοράζουσα δραστηριοποιείται προσθέτως, μέσω θυγατρικών εταιριών στην αγορά αμοιβαίων κεφαλαίων (ΕΓΝΑΤΙΑ ΑΕΔΑΚ) και στην αγορά των χρηματιστηριακών υπηρεσιών (ΕΓΝΑΤΙΑ ΑΧΕ), το δε σύνολο των στοιχείων του ενεργητικού τους, όπως αυτό προκύπτει από το δημοσιευμένο ισολογισμό τους, της τελευταίας κλεισμένης χρήσεως ανέρχεται σε 128,7 και 165,9 δις δραχμές, αντιστοίχως.

ΙΙ. Στον κλάδο των τραπεζικών προϊόντων και υπηρεσιών εν γένει διακρίνονται πολλές ξεχωριστές αγορές προϊόντων και υπηρεσιών όπως η λιανική τραπεζική (retail banking), η παροχή υπηρεσιών σε ιδιώτες (private banking), η παροχή καινοτομικού κεφαλαίου (venture capital), η παροχή επενδυτικών πιστώσεων και υπηρεσιών (investment banking), η παροχή τραπεζικών υπηρεσιών σε μεγάλες επιχειρήσεις (corporate banking) κλπ. (Απόφαση Ε.Α. 41/1996). Η διάκριση αυτή ακολουθείται από την Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε σειρά αποφάσεων της βάσει του Κανονισμού (ΕΟΚ) 4064/89 για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων (βλ. αποφάσεις IV/M 391, IV/M 213, IV/M 319 κ.α.).

Στην υπό κρίση συγκέντρωση δεν είναι σκόπιμη η εξέταση του ζητήματος, εάν οι ειδικότερες αγορές προϊόντων και υπηρεσιών του τραπεζικού τομέα αποτελούν και ξεχωριστές σχετικές αγορές, δεδομένου ότι, όπως αναλύεται παρακάτω, λόγω των πολύ μικρών μεριδίων που κατέχουν οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις στον ελληνικό τραπεζικό κλάδο γενικότερα, σε καμμία περίπτωση δεν τεκμηριώνεται δεσπόζουσα θέση ή ενίσχυση της θέσης αυτής [βλ. Αποφάσεις Ε.Α. αριθ. 41/1996, 97/1997 και 112/1998].

ΙΙΙ. Η σκοπούμενη εξαγορά αποτελεί οριζόντια συγκέντρωση επιχειρήσεων, κατά την έννοια του άρθρου 4β παρ. 1 του ν. 703/77, όπως ισχύει, αφού με αυτήν η ΕΓΝΑΤΙΑ θα αποκτήσει τον αποκλειστικό έλεγχο της ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ. Η εν λόγω δε συγκέντρωση υπόκειται σε προηγούμενη γνωστοποίηση, όπως και εμπροθέσμως πραγματοποιήθηκε, αφού καλύπτονται οι προϋποθέσεις που ορίζουν οι διατάξεις των άρθρων 4β παρ. 1 στοιχ. β και 4στ παρ. 4 στοιχ. α του ως άνω νόμου ως προς το ύψος του 1/10 του προαναφερθέντος ενεργητικού τους, όπως αυτό προσδιορίζεται στην δεύτερη, το οποίο υπερβαίνει κατά πολύ τα από την πρώτη οριζόμενα ελάχιστα όρια των 50.000.000 και 5.000.000 ECU, αντιστοίχως.

IV. Εξ άλλου από τα προαναφερθέντα αποδεικτικά στοιχεία, προέκυψαν και τα εξής:

Στην Ελληνική Επικράτεια, στην οποία αποκλειστικώς παρέχουν τις υπηρεσίες τους και τα προϊόντα τους τόσο η ΕΓΝΑΤΙΑ όσο και η ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ, δραστηριοποιούνται, με βάση στοιχεία της 31.12.1997, 22 ελληνικές και 22 αλλοδαπές τράπεζες, 7 συνεταιριστικές τράπεζες και 2 ειδικοί πιστωτικοί οργανισμοί (Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο, Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων) και επικρατεί οξύς ανταγωνισμός, ο οποίος μελλοντικώς θα ενταθεί μετά την είσοδο της χώρας στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση και την υιοθέτηση του "Ευρώ".

Λαμβανομένων υπόψη των χαρακτηριστικών (ήτοι καταθέσεις, χορηγήσεις, σύνολο ενεργητικού) που υποδηλώνουν τη σχετική θέση μίας τράπεζας στον χρηματοπιστωτικό κλάδο, και σύμφωνα με στοιχεία της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών για το 1997, η μεν ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ μερίδιο 0,5% και την 14η θέση βάσει συνόλου καταθέσεων, μερίδιο 0,5% και την 18η περίπου θέση βάσει συνόλου χορηγήσεων και μερίδιο 0,5% και την 15η θέση βάσει ύψους στοιχείων ενεργητικού, η δε ΕΓΝΑΤΙΑ μερίδια 0,4%, 0,7% και 0,4% και την 16η, 15η και 18η θέση αντιστοίχως. Μετά την συγκέντρωση τα μερίδιά τους θα ανέλθουν σε 0,9%, 1,2% και 0,9% αντιστοίχως και θα κατέχουν την 12η περίπου θέση όσον αφορά τις καταθέσεις και την 13η όσον αφορά τις χορηγήσεις και το σύνολο ενεργητικού των ελληνικών τραπεζών του κλάδου.

Στις λοιπές σχετικές αγορές των αμοιβαίων κεφαλαίων και των χρηματιστηριακών υπηρεσιών δεν θα επέλθει μεταβολή, γιατί όπως προαναφέρθηκε, σ' αυτές μετέχει, μέσω θυγατρικών εταιριών, μόνο η ΕΓΝΑΤΙΑ.

V. Από τα δεδομένα αυτά σαφώς συνάγεται ότι η κρινόμενη συγκέντρωση δεν θα έχει επίδραση στον ανταγωνισμό στις επιμέρους σχετικές αγορές υπηρεσιών, τον οποίο δεν θα περιορίσει ούτε στην εθνική αγορά, ούτε σε σημαντικό τμήμα αυτής, ούτε υπάρχει κίνδυνος δημιουργίας ή ενισχύσεως δεσπόζουσας θέσεως.

Επομένως δεν υπάρχει περίπτωση, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 4γ παρ. 1 του ν. 703/77, όπως ισχύει, για να απαγορευθεί η εν λόγω συγκέντρωση.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Αποφαίνεται ότι δεν συντρέχει νόμιμος λόγος για να απαγορευθεί η υπό κρίση συγκέντρωση των εταιρειών ΕΓΝΑΤΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε. και ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε..

Η παρούσα απόφαση εκδόθηκε την 15η Σεπτεμβρίου 1998.

Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρόεδρος	Η Γραμματέας
ΣΤ. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ	ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ - ΜΑΡΙΑ ΤΑΡΑΜΠΙΚΟΥ

Αριθμ. 12.ΙΙ/1998 (2)

Έλεγχος της συγκέντρωσης των εταιρειών IMPERIAL TOBACCO GROUP PLC και IMPERIAL TOBACCO HOLDINGS (HOLLAND) B. V. αφενός και DOUWE EGBERTS VAN NELLE PARTICIPATIONS, SARA LEE/DE N. V, DOUWE EGBERTS VAN NELLE TOBACCO INTERNATIONAL BV, B.V. VEREENIGDE SNEEKER TABAKSFABRIEKEN, VOORHEEN ZANDHUIZEN EN POSTA, DOUWE EGBERTS VAN NELLE TABAKSPRODUCTIMAATCHAPPIJ B. V, και COUWE EGBERTS VAN NELLE TOBACCO NETHERLANDS BV αφετέρου, η οποία γνωστοποιήθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4β του Ν. 703/77, όπως ισχύει.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε στην αίθουσα 611 του Υπουργείου Ανάπτυ-

ξης (Γ.Γ. Εμπορίου) την 23η Ιουλίου 1998, ημέρα Πέμπτη και ώρα 10.30 π.μ., με την εξής σύνθεση :

Πρόεδρος: Σταύρος Αργυρόπουλος

Μέλη: Νικόλαος Παραθύρας,

Κωνσταντίνος Ηλιόπουλος,

Χαρίλαος Χάρακας,

Λεωνίδας Νικολούζος,

Μελίνα Μουζουράκη,

Ηλίας Σουφλερός, κωλυόμενου του τακτικού Δημητρίου Τζουγανάτου και

Ιωάννης Κατσουλάκος.

Γραμματέας: Αλεξάνδρα-Μαρία Ταραμπίκου.

Τα λοιπά τακτικά και αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν προσήλθαν στη συνεδρίαση λόγω κωλύματος.

Θέμα της συνεδριάσεως ήταν ο έλεγχος της συγκέντρωσης των εταιρειών IMPERIAL TOBACCO GROUP PLC και IMPERIAL TOBACCO HOLDINGS (HOLLAND) B.V. αφενός και DOUWE EGBERTS VAN NELLE PARTICIPATIONS, SARA LEE/DE N.V, DOUWE EGBERTS VAN NELLE TOBACCO INTERNATIONAL BV. B.V. VEREENIGDE SNEEKER TABAKSFABRIEKEN, VOORHEEN ZANDHUIZEN EN POSTMA, DOUWE EGBERTS VAN NELLE TABAKSPRODUCTIEMAATSCHAPPIJ B.V. και DOUWE EGBERTS VAN NELLE TOBACCO NETHERLANDS BV αφετέρου, η οποία συμφωνήθηκε με τη γνωστοποιηθείσα την 1.6.1998 στη Γραμματεία της Επιτροπής Ανταγωνισμού, σύμφωνα με τις διατάξεις του αρθρου 4β ν.703/77, όπως ισχύει, από 2.6.1998 σύμβαση.

Στη συνεδρίαση παρέστησαν α) η εταιρεία IMPERIAL TOBACCO GROUP PLC δια των πληρεξουσίων δικηγόρων της Νικολάου Δεσύπρη και Αθηνάς Σκουλαρίκου, και β) ο όμιλος εταιριών Sara Lee/De NV δια των πληρεξουσίων δικηγόρων της Δημητρίου Κόκκαλη και Αλκιβιάδη Ψάρρα.

Στην αρχή της συνεδρίασης, τον λόγο έλαβε η Γενική Εισηγήτρια Σοφία Καμπερίδου, η οποία ανέπτυξε τη γραπτή εισήγηση της Γραμματείας επί της υποθέσεως και κατέληξε προτείνοντας τη μη απαγόρευση της υπό κρίση συγκέντρωσης, δεδομένου ότι δεν αναμένεται να έχει ως αποτέλεσμα τον σημαντικό περιορισμό του ανταγωνισμού στη σχετική αγορά. Στη συνέχεια το λόγο έλαβαν οι πληρεξούσιοι δικηγόροι των παρισταμένων εταιρειών, οι οποίοι ανέπτυξαν τις θέσεις αυτών, έδωσε πληροφορίες, εξηγήσεις και διευκρινίσεις σε ερωτήσεις που τους υπέβαλαν ο Πρόεδρος και τα Μέλη της Επιτροπής και ζήτησαν από την Επιτροπή τη μη απαγόρευση της συγκέντρωσης. Κατόπιν, ο Πρόεδρος της Επιτροπής έδωσε προθεσμία στα ενδιαφερόμενα μέρη μέχρι τις 27.7.1998 για να προσκομίσουν υπομνήματα.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού συνήλθε σε διάσκεψη την 30.7.1998, την οποία συνέχισε στις 31.8.1998 και 10.9.1998, στην ίδια ως άνω αίθουσα, κατά την οποία, αφού έλαβε υπόψη της τα στοιχεία του φακέλου, την εισήγηση της Γραμματείας, τις απόψεις που διετύπωσαν, εγγράφως και προφορικώς, τα ενδιαφερόμενα μέρη κατά την συζήτηση της υποθέσεως και το κοινό υπόμνημα που αυτά υπέβαλαν,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ:

Ι.1. Η εταιρεία με την επωνυμία IMPERIAL TOBACCO GROUP PLC (στο εξής ITG), η οποία προτίθεται να προβεί στην κρινόμενη εξαγορά μέσω της νεοσυσταθείσας θυγατρικής της εταιρείας IMPERIAL TOBACCO HOLDINGS (HOLLAND) B.V., εδρεύει στο Ηνωμένο Βασίλειο και δραστηριοποιείται σε εθνική και ευρωπαϊκή κλίμακα στην κατασκευή και πώληση προϊόντων καπνού, συμπεριλαμβανομένων τσιγάρων, καπνού για πίπα, καπνού για στρίψιμο τσιγάρου στο χέρι και σιγαρόχαρτων. Οι πωλήσεις της ITG στην Ελλάδα, όσον αφορά μεν τα τσιγάρα της που φέρουν τα σήματα Regal, Superkings, Embassy, καθώς και τον καπνό, που φέρει τα σήματα ο μεν για την πίπα St Bruno και Three Nuns, ο δε για στρίψιμο τσιγάρων Golden Virginia, γίνονται από την θυγατρική της εταιρεία IMPERIAL TOBACCO INTERNATIONAL LIMITED, μέσω της εταιρείας REEMTSMA ΕΛΛΑΣ Α.Ε., ενώ οι πωλήσεις των σιγαρόχαρτων και των σωληναρίων για το στρίψιμο των τσιγάρων γίνονται από την επίσης θυγατρική της εταιρεία RIZLA INTERNATIONAL B.V., που εδρεύει στην Ολλανδία, μέσω της εταιρείας SENSA TRADING. Ο κύκλος εργασιών της ITG κατά το έτος 1997 ανήλθε στη μεν Ελλάδα σε 1.385.000 ECU, ενώ παγκοσμίως σε 1.283.000.000 ECU.

2. Η εταιρεία με την επωνυμία DOUWE EGBERTS VAN NELLE PARTICIPATIONS, κατέχοντας το σύνολο των μετοχών των εταιρειών DOUWE EGBERTS VAN NELLE TOBACCO INTERNATIONAL BV, DOUWE EGBERTS VAN NELLE TOBACCO NETHERLANDS BV, B.V. VEREENIGDE SNEEKER TABAKSFABRIEKEN, VOORHEEN ZANDHUIZEN EN POSTMA και DOUWE EGBERTS VAN NELLE TABAKSPRODUCTIEMAATSCHAPPIJ B.V. (στο εξής DEVN), αποτελεί τον κλάδο καπνού της εταιρείας με την επωνυμία SARA LEE/DE N.V.. Η εταιρεία εδρεύει στην Ολλανδία και δραστηριοποιείται στην παραγωγή και εμπορία καπνού για στρίψιμο τσιγάρων και καπνού πίπας, καθώς και στην εμπορία σιγαρόχαρτων. Στην Ελλάδα η DEVN πωλεί, μέσω της εταιρείας ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Α.Ε., καπνό για στρίψιμο με τα σήματα Drum και Van Nelle και καπνό για πίπα με το σήμα Amphora, καθώς και σιγαρόχαρτα των εταιρειών RIZLA και MIGUEL Y COSTAS. Ο κύκλος εργασιών της DEVN στην Ελλάδα για το έτος 1997 ανήλθε στο ποσό των 1.883.000 ECU, ενώ ο παγκόσμιος κύκλος εργασιών της εταιρείας για το ίδιο ετος στο ποσό των 270.300.000 ECU περίπου.

ΙΙ. Στις 2.6.1998 υπογράφηκε σύμβαση μεταξύ των εταιρειών DOUWE EGBERTS VAN NELLE PARTICIPATIONS, SARA LEE/DE N.V, DOUWE EGBERTS VAN NELLE TOBACCO INTERNATIONAL BV, DOUWE EGBERTS VAN NELLE TOBACCO NETHERLANDS BV, B.V. VEREENIGDE SNEEKER TABAKSFABRIEKEN, VOORHEEN ZANDHUIZEN EN POSTMA και DOUWE EGBERTS VAN NELLE TABAKSPRODUCTIEMAATSCHAPPIJ B.V. και των εταιρειών IMPERIAL TOBACCO HOLDINGS (HOLLAND) B.V. και IMPERIAL TOBACCO GROUP PLC. Σύμφωνα με τη σύμβαση αυτή η τελευταία εξαγοράζει, μέσω της προτελευταίας, το σύνολο των μετοχών των εταιρειών που απαρτίζουν τον κλάδο καπνού της SARA LEE. Η ολοκλήρωση της συναλλαγής εξαρτάται από τους αναφερόμενους στο παράρτημα 8 της σύμβασης όρους, μεταξύ των οποίων την οριστική έγκριση από τις αρχές ανταγωνισμού του Ηνωμένου Βασιλείου, της Ιρλανδίας, της Γερμανίας, της Ολλανδίας, του Βελγίου, της Ισπανίας, της Αυστραλίας και της Ελλάδας.

Με τη συμφωνία αυτή, η ITG αποκτά το σύνολο των μετοχών και τον πλήρη έλεγχο της DEVN και δημιουργείται συνεπώς οριζόντια συγκέντρωση επιχειρήσεων κατά την έννοια του άρθρου 4 παρ. 2β, η οποία εμπίπτει στις σχετικές με τις συγκεντρώσεις ρυθμίσεις του ν.703/77, όπως αυτός τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα.

ΙΙΙ.1. Η σχετική αγορά των προϊόντων που αφορά η συγκέντρωση περιλαμβάνει το σύνολο εκείνο των προϊόντων που θεωρούνται από τον καταναλωτή εναλλάξιμα ή δυνάμενα να υποκατασταθούν μεταξύ τους λόγω των χαρακτηριστικών τους, των τιμών τους και της σκοπούμενης χρήσης τους, ενώ η σχετική γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει την περιοχή στην οποία οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις πωλούν τα σχετικά προϊόντα υπό επαρκώς ομοιογενείς συνθήκες ανταγωνισμού.

Οι συμμετέχουσες στη συγκέντρωση εταιρείες ITG και DEVN δραστηριοποιούνται αμφότερες στην αγορά των τσιγάρων και του καπνού, που περιλαμβάνουν τα τσιγάρα υπό την έννοια των έτοιμων τσιγάρων, τον καπνό που χρησιμοποιείται για στρίψιμο για ιδιόχειρη παρασκευή τσιγάρου, τον καπνό για πίπα και τα σιγαρόχαρτα. Συγκεκριμένα, η εξαγοράζουσα δραστηριοποιείται σε όλο το φάσμα των προϊόντων αυτών, ενώ η εξαγοραζόμενη δεν παράγει ούτε πωλεί τσιγάρα, αλλά δραστηριοποιείται μόνο στην παραγωγή και πώληση καπνού, τόσο για στρίψιμο όσο και για πίπα και στην πώληση σιγαρόχαρτων.

2.α. Από τα στοιχεία που τέθηκαν υπόψη της Επιτροπής προκύπτει για τους λόγους που ακολουθούν ότι τα προαναφερόμενα προϊόντα αποτελούν το καθένα χωριστή αγορά.

Συγκεκριμένα, ο καπνός για πίπα θεωρείται ημιτελικό προϊόν, το οποίο διακρίνεται από τα λοιπά προϊόντα. Αφενός μεν διακρίνεται από τα τσιγάρα καθώς δεν προϋποθέτει καν τη χρήση τσιγαρόχαρτου. Εξάλλου, διατίθεται σε τιμή αισθητά υψηλότερη από τα άλλα είδη καπνού, προϋποθέτει δε την αγορά πίπας, απευθύνεται, τέλος, σε διαφορετικό καταναλωτικό κοινό απ' ότι ο καπνός που προορίζεται για στριφτό τσιγάρο, και συγκεκριμένα σε μεγαλύτερους σε ηλικία και συνήθως ευπορότερους καταναλωτές.

2.β. Τα σιγαρόχαρτα και τα έτοιμα σωληνάρια είναι προϊόντα συμπληρωματικά του καπνού για στρίψιμο καθώς χρησιμοποιούνται από τον καταναλωτή μόνο σε συνδυασμό με τον καπνό αυτό προκειμένου να παρασκευαστεί το στριφτό τσιγάρο. Διατίθενται στην αγορά είτε ανεξάρτητα είτε εντός της συσκευασίας του καπνού για στρίψιμο, ενώ σε ορισμένη ποσότητα παρέχονται δωρεάν από το Ελληνικό Δημόσιο σε παραγωγούς καπνού.

2.γ. Ο καπνός για στρίψιμο είναι λεπτότερος από αυτόν των έτοιμων τσιγάρων και χρησιμοποιείται για την παρασκευή στριφτών τσιγάρων από τον ίδιο τον καταναλωτή είτε με τη χρήση σιγαρόχαρτου που τυλίγεται γύρω από τον καπνό με ή χωρίς φίλτρο είτε με τη χρήση σωληναρίου σιγαρόχαρτου, ενώ τα έτοιμα βιομηχανοποιημένα τσιγάρα παράγονται ως τέτοια σε τελική μορφή από το εργοστάσιο.

Το ότι τόσο ένα στριφτό όσο και ένα έτοιμο τσιγάρο απευθύνονται σε καταναλωτές - καπνιστές, έχουν ως κύριο χαρακτηριστικό τον εισπνεόμενο καπνό και ικανοποιούν τον εθισμό του καταναλωτή στο κάπνισμα, προσφέρονται δε για το λόγο αυτό στα ίδια σημεία πώλησης, δεν διαγράφουν, αντίθετα με όσα ισχυρίζονται οι γνωστοποιούσες εταιρείες, παρά το γενικό πλαίσιο της αγοράς η οποία εξετάζεται. Εντός της αγοράς αυτής διακρίνονται, λόγω των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών τους ειδικότερες σχετικές αγορές. Οπως δέχεται και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην απόφασή της 17.6.1998 με αριθμό Ε(1998)14437, όπου η Επιτροπή εξετάζοντας ενδεχόμενη εφαρμογή του άρθρου 86 ΣυνθΕΟΚ στην Ιταλία ως προς την αγορά των τσιγάρων και ρητά εξαιρεί από αυτήν τα υπόλοιπα βιομηχανοποιημένα καπνά, όπως τα πούρα, τα πουράκια, τον κομμένο καπνό (για στρίψιμο) και τον καπνό για εισπνοή.

Πράγματι, πέραν του διαφοροποιημένου τρόπου παραγωγής και επεξεργασίας των καπνών για τα έτοιμα και τα στριφτά τσιγάρα, του διαφορετικού τρόπου φορολογικής αντιμετώπισης, καθώς και τις διαφορές στο άρωμα και τη γεύση - οι οποίες πάντως υπάρχουν ούτως ή άλλως στους διάφορους τύπους τόσο έτοιμων όσο και στριφτών τσιγάρων -, σημαντικό για τον καταναλωτή είναι ότι ενώ το τσιγάρο εργοστασίου προσφέρεται έτοιμο σε αυτόν προς κατανάλωση, το στριφτό απαιτεί από αυτόν να το παρασκευάσει ο ίδιος. Ο καταναλωτής του στριφτού τσιγάρου βρίσκει ενδιαφέρον και απόλαυση στην εμπλοκή του στη διαδικασία παρασκευής, η οποία επιπλέον επιτρέπει τους συνδυασμούς ειδών και ποσότητας - πυκνότητας καπνού και διαφορετικών ειδών σιγαρόχαρτου. Οι δύο τύποι τσιγάρων ακριβώς λόγω της βασικής αυτής διαφοράς σε σχέση με την παρασκευή τους ή μη από τον καταναλωτή απευθύνονται σε διαφορετικό καταναλωτικό κοινό καπνιστών, το οποίο έχει διαφορετικές συνήθειες και προτιμήσεις, που συνδέονται και με στοιχεία όπως η ηλικία, ή το επάγγελμα. Η υποκατάσταση μεταξύ των δύο τύπων είναι για το λόγο αυτό περιορισμένη εκτίμηση την οποία έχουν και οι εταιρείες που δραστηριοποιούνται στον υπό εξέταση κλάδο, σύμφωνα με στοιχεία που συγκέντρωσε η Γραμματεία της Επιτροπής. Εξάλλου, τα επικαλούμενα από τις γνωστοποιούσες επιχειρήσεις στοιχεία δειγματοληπτικής έρευνας που πραγματοποίησε η εταιρεία FOCUS A.E. την περίοδο Σεπτεμβρίου - Οκτωβρίου 1997 με θέμα "εθνική έρευνα επί του καπνίσματος", με βάση τα οποία, από το σύνολο των ελλήνων καπνιστών στριφτών τσιγάρων, που ανέρχονται, σύμφωνα με την εταιρεία, μόλις στο 1,9% του συνολικού πληθυσμού της χώρας, το 28% καπνίζει αποκλειστικά τέτοια, ενώ το 72% των καπνιστών στριφτών τσιγάρων καπνίζει εξίσου και έτοιμα, δεν είναι δυνατό να ληφθεί υπόψη, καθώς α) δεν προσκομίσθηκε η ίδια η έρευνα αλλά έγγραφο της εταιρείας, η οποία φέρεται να την πραγματοποίησε, στο οποίο αναφέρεται συνοπτικά το παραπάνω συμπέρασμα συμπεράσματα της έρευνας, β) τα προσκομισθέντα στοιχεία είναι μονομερή καθώς δεν παρουσιάζονται στοιχεία για το σύνολο των καπνιστών και ιδιαίτερα οι προτιμήσεις και οι συνήθειες των καπνιστών έτοιμων τσιγάρων, που αποτελούν και τη συντριπτική πλειοψηφία των καπνιστών, και γ) από τα προσκομισθέντα στοιχεία, δεν προκύπτουν ο ερευνητικός σκοπός, η μέθοδος και τα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν στην έρευνα, καθώς και τα ακριβή ερωτήματα που τέθηκαν στους ερωτηθέντες.

3. Οσον αφορά τα μερίδια αγοράς, από τις εκτιμήσεις και τα στοιχεία που συνέλεξε μετά από έρευνα η Γραμματεία της Επιτροπής, τις εκτιμήσεις και τα λοιπά στοιχεία που προσκόμισαν οι συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις για το έτος 1997, προκύπτει ότι στη μεν αγορά του καπνού για πίπα το μερίδιο της ITG ανέρχεται περίπου στο 2,1% και της DEVN στο 12%, και αθροιστικά στο 14,1% και κατά συνέπεια, παρέλκει η περαιτέρω εξέταση των συνθηκών ανταγωνισμού στην αγορά αυτή, της οποίας εξάλλου το μέγεθος είναι πολύ περιορισμένο ανελθόν το 1997 σε μόλις 33 τόννους. Στην αγορά σιγαρόχαρτων το μερίδιο της ITG ανέρχεται περίπου στο 23,6% και της DEVN στο 36,9% και αθροιστικά στο 60,5%, ενώ στην αγορά του καπνού για στρίψιμο η μεν ITG έχει μερίδιο 6% και η DEVN 54,7% και αθροιστικά 60,7%.

Συνεπώς, η υπό κρίση συγκέντρωση υπόκειται υποχρε-

ωτικά σε προηγούμενη γνωστοποίηση και σε προληπτικό έλεγχο σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 4β παρ. 1 και 4γ του ν.703/77, όπως ισχύει, δεδομένου ότι πληρούται η πρώτη προϋπόθεση υπαγωγής της συγκέντρωσης στη διαδικασία του προληπτικού ελέγχου του άρθρου 4γ ν.703/77, καθώς το μερίδιο που συγκεντρώνουν οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις στις αγορές του καπνού για στρίψιμο στο χέρι (60,7%) και του σιγαρόχαρτου (60,5%) υπερβαίνει το κατώτατο όριο του 25%, που προβλέπεται από το νόμο στην παραπάνω διάταξη.

4. Κατά τη γνώμη ωστόσο δύο μελών της Επιτροπής, οι αναφερόμενες παραπάνω αγορές καπνού για στρίψιμο τσιγάρων και έτοιμων τσιγάρων αποτελούν μία ενιαία αγορά, αυτή των τσιγάρων καθώς μεταξύ των δύο υπάρχει υποκατάσταση σε πολύ μεγάλο βαθμό, αντίστοιχη τουλάχιστον με αυτή που υπάρχει μεταξύ ετοίμων τσιγάρων με φίλτρο και άφιλτρων, τσιγάρων με εγχώριο μείγμα καπνού και τσιγάρων με αμερικάνικο μείγμα (american blend), βαρέων και ελαφρών, ειδικών γυναικείων και μη κλπ. Η διαδικασία παρασκευής αποτελεί ασφαλώς στοιχείο που απευθύνεται σε καταναλωτικό κοινό με διαφορετικές προτιμήσεις, χωρίς όμως ειδικά χαρακτηριστικά ηλικίας, επαγγέλματος, κλπ. και όχι σε βαθμό που να καθιστά το στριφτό τσιγάρο μη υποκαταστάσιμο. Στοιχεία διαφοροποίησης ανάλογης σημασίας με τον τρόπο παρασκευής υπάρχουν και μεταξύ των διαφόρων κατηγοριών ετοίμων τσιγάρων που ανωτέρω αναφέρονται, χωρίς όμως αυτά να θεωρούνται ικανά να οδηγήσουν στο συμπέρασμα ότι και στα έτοιμα τσιγάρα υπάρχουν περισσότερες από μία σχετικές αγορές. Τα δειγματοληπτικά στοιχεία της FOCUS A.E. σχετικά με το βαθμό υποκατάστασης, παρουσιάζουν μεν αδυναμίες, αλλά και η αντίθετη άποψη δεν στηρίζεται σε καμμία έρευνα, έστω και ελλιπή. Λαμβάνοντας υπόψη, συνεπώς, το σύνολο των πωλήσεων τσιγάρων στην Ελλάδα για το έτος 1997, τα μερίδια των εταιρειών, σύμφωνα με τα στοιχεία που προσκομίστηκαν στην Επιτροπή, είναι εξαιρετικά χαμηλά και ανέρχονται, συγκεκριμένα, για μεν την ITG σε 0,3% για δε την DEVN σε 0,6% και αθροιστικά σε 0,9%. Για την αγορά αυτή, συνεπώς παρέλκει η εξέταση από την Επιτροπή των προϋποθέσεων του άρθρου 4γ ν.703/77, όπως ισχύει.

IV. Οσον αφορά την αγορά του καπνού για στρίψιμο στην Ελλάδα, εκτός από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις, δραστηριοποιείται ένας μικρός αριθμός κυρίως αλλοδαπών εταιρειών, και συγκεκριμένα η εταιρεία ROTHMANS, που διαθέτει καπνό με τα σήματα Samson και Bison, και μερίδιο αγοράς 15%, η εταιρεία GALLAHER, που διαθέτει καπνό με το σήμα Old Holborn και μερίδιο αγοράς 5,3% και η συνεταιριστική εταιρεία ΣΕΚΑΠ, που διαθέτει καπνό με το σήμα Cooper και μερίδιο αγοράς 5,3%. Περαιτέρω, ο δυνητικός ανταγωνισμός διαγράφεται έντονος καθώς αφενός μεν έχουν αρθεί οι μέχρι το 1980 ισχύοντες νομικοί περιορισμοί για την παραγωγή και διάθεση κομμένου καπνού και σιγαρόχαρτου, σύμφωνα με τους οποίους η χρήση στριφτών τσιγάρων επιτρεπόταν μόνο στους Έλληνες καπνοπαραγωγούς, ενώ διεθνώς δραστηριοποιούνται στην αγορά αυτή ισχυρές εταιρείες όπως η PHILLIP MORRIS και η R.J.REYNOLDS, οι οποίες μπορούν να εισέλθουν και στην ελληνική αγορά χρησιμοποιώντας τα δίκτυα που ήδη διαθέτουν για τη διανομή των ετοίμων βιομηχανοποιημένων τσιγάρων. Είναι εξάλλου σημαντικό το ότι οι πωλήσεις καπνού για στρίψιμο στην ελληνική αγορά έχουν σημειώσει μεγάλη αύξηση τα τελευταία χρόνια που ανέρχεται στο 18%. Για τους λόγους αυτούς, λαμβάνοντας υπόψη και ότι η εξαγοράζουσα εταιρεία διαθέτει μικρό μερίδιο στην αγορά καπνού για στρίψιμο (6%), εκτιμάται ότι ο ανταγωνισμός στην αγορά αυτή δεν θα περιοριστεί από την εξεταζόμενη συγκέντρωση.

V. Εξάλλου, όσον αφορά την αγορά σιγαρόχαρτων, την ελληνική αγορά προμηθεύουν σήμερα, πέραν των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση επιχειρήσεων, οι εταιρείες NIEMEYER με βάσει όγκου υπολογιζόμενο μερίδιο αγοράς ύψους 7,7%, GALLAHER με 9,3%, ΣΕΚΑΠ με 2,3% και το Ελληνικό Δημόσιο με 19,1%. Μεγάλες πολυεθνικές εταιρείες, όπως οι EFKA και GIZEH, οι οποίες μπορούν εύκολα να επεκτείνουν τις εργασίες τους στη χώρα μας, η σημειούμενη στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια πτώση της τιμής του προϊόντος σε συνδυασμό με την άρση της φορολογίας επί των μη συσκευασμένων σιγαρόχαρτων που πραγματοποιήθηκε το 1995, το χαμηλό κόστος μεταφοράς, η εύκολη πρόσβαση στο χαρτί ως πρώτη ύλη του προϊόντος δημιουργούν ευνοϊκές προϋποθέσεις δυνητικού ανταγωνισμού. Επιπροσθέτως, αν και το μερίδιο που συνολικά διαθέτουν οι υπό συγκέντρωση εταιρείες στην αγορά σιγαρόχαρτου είναι υψηλό, δεν εκτιμάται ότι θα σημειωθεί πρόβλημα στην προμήθεια του προϊόντος, καθώς το προϊόν αυτό διατίθεται στο καταναλωτικό κοινό κυρίως συσκευασμένο μαζί με τον καπνό για στρίψιμο, κατά συνέπεια, οι εταιρείες που παράγουν καπνό για στρίψιμο μπορούν να απευθύνονται στους ευρωπαίους κατασκευαστές σιγαρόχαρτου. Για τους λόγους αυτούς ο ανταγωνισμός και στην αγορά του σιγαρόχαρτου δεν θα περιοριστεί από την εξεταζόμενη συγκέντρωση.

Τέλος, οι δευτερεύοντες περιορισμοί που εμπεριέχονται και στην υπό εξέταση συμφωνία, και συγκεκριμένα ο όρος περί μη απόσπασης προσωπικού κατά τη διάρκεια και για δύο έτη μετά την ολοκλήρωση της συναλλαγής, η υποχρέωση της πωλήτριας να μην ασκήσει ανταγωνιστική προς τις επιχειρήσεις της εξαγοράζουσας δραστηριότητα κατά τη διάρκεια και για πέντε έτη μετά την ολοκλήρωση της συναλλαγής και να μην αποκτήσει, ειδικότερα, επιχείρηση που ασκεί τέτοια δραστηριότητα σε ποσοστό που οι πωλήσεις από τη δραστηριότητα αυτή να αντιπροσωπεύουν ποσοστό μεγαλύτερο του 20% των καθαρών πωλήσεων της επιχείρησης αυτής κατά την προηγούμενη χρήση (άρθρο 17 της σύμβασης) συνδέονται άμεσα με την πραγματοποιούμενη μεταβίβαση φήμης και πελατείας στην εξαγοράζουσα εταιρεία και δεν θεωρούνται ότι περιορίζουν τον ανταγωνισμό.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Αποφαίνεται ότι δεν υφίσταται νόμιμη περίπτωση για να απαγορευθεί η από 1.6.1998 γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση μεταξύ των εταιρειών IMPERIAL TOBACCO GROUP PLC και IMPERIAL TOBACCO HOLDINGS (HOLLAND) B.V. αφενός και DOUWE EGBERTS VAN NELLE PARTICIPATIONS, SARA LEE/DE N.V, DOUWE EGBERTS VAN NELLE TOBACCO INTERNATIONAL BV, B.V. VEREENIGDE SNEEKER TABAKSFABRIEKEN, VOORHEEN ZANDHUIZEN EN POSTMA, DOUWE EGBERTS VAN NELLE TABAKSPRODUCTIEMAATSCHAPPIJ B.V. και DOUWE EGBERTS VAN NELLE TOBACCO NETHERLANDS BV αφετέρου.

Η απόφαση εκδόθηκε την 25η Σεπτεμβρίου 1998.
Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρόεδρος	Η Γραμματέας
ΣΤ. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ	ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ - ΜΑΡΙΑ ΤΑΡΑΜΠΙΚΟΥ

Αριθμ. 24.II/1998 (3)

Έλεγχος της συγκέντρωσης των εταιρειών SULTZER ITALIA SPA και SMIT SRL, σύμφωνα με το άρθρο 4β του Ν. 703/77, όπως ισχύει.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε στην αίθουσα 611 του Υπουργείου Ανάπτυξης (Γ.Γ. Εμπορίου) την 10η Νοεμβρίου 1998, ημέρα Τρίτη και ώρα 10.30 π.μ., με την εξής σύνθεση :

Πρόεδρος: Σταύρος Αργυρόπουλος
Μέλη: Νικόλαος Παραθύρας,
Βλάσιος Ασημακόπουλος,
Παναγιώτης Μαντζουράνης, κωλυομένου του τακτικού Χαριλάου Χάρακα,
Κωνσταντίνος Ηλιόπουλος,
Λεωνίδας Νικολούζος, και
Μελίνα Μουζουράκη
Γραμματέας: Αικατερίνη Τριβέλη, κωλυομένης της τακτικής Αλεξάνδρας-Μαρία Ταραμπίκου.

Τα λοιπά τακτικά και αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν προσήλθαν στη συνεδρίαση λόγω δικαιολογημένου κωλύματος.

Θέμα της συνεδριάσεως ήταν ο έλεγχος της συγκέντρωσης των εταιρειών SULZER ITALIA SPA και SMIT SRL, η οποία γνωστοποιήθηκε στη Γραμματεία της Επιτροπής Ανταγωνισμού στις 27.8.1998, σύμφωνα με το άρθρο 4β του ν.703/77, όπως ισχύει.

Κατά τη συνεδρίαση παρέστησαν οι εταιρείες α) SULZER ITALIA SPA, δια του πληρεξουσίου της δικηγόρου Νικολάου Γκούβρα και β) SMIT SRL, δια του πληρεξουσίου της δικηγόρου Αντωνίου Μασσουρίδη.

Στην αρχή της συνεδρίασης έλαβε το λόγο η Γενική Εισηγήτρια Σοφία Καμπερίδου, η οποία ανέπτυξε τη γραπτή εισήγηση της Γραμματείας επί της υποθέσεως και κατέληξε προτείνοντας α) τη μη απαγόρευση της υπό κρίση συγκέντρωσης, δεδομένου ότι δεν αναμένεται να έχει ως αποτέλεσμα τον σημαντικό περιορισμό του ανταγωνισμού στη σχετική αγορά που αυτή αφορά και β) την επιβολή προστίμου ύψους 20.000.000 δρχ. στην υπόχρεη σε γνωστοποίηση εταιρεία SULZER ITALIA SPA, για την υπαίτια εκπρόθεσμη γνωστοποίηση της συγκέντρωσης. Στη συνέχεια το λόγο έλαβαν οι ως άνω πληρεξούσιοι δικηγόροι, οι οποίοι ανέπτυξαν τις θέσεις των ενδιαφερομένων μερών, έδωσαν πληροφορίες, εξηγήσεις και διευκρινίσεις σε ερωτήσεις που τους υπέβαλαν ο Πρόεδρος και τα Μέλη της Επιτροπής και ζήτησαν από την Επιτροπή i) τη μη απαγόρευση της συγκέντρωσης και ii) τη μη επιβολή του προτεινομένου από τη Γραμματεία προστίμου, αναφερόμενοι και στο υπόμνημα που θα προσκομίσουν. Κατόπιν δε αιτήσεως της SULZER ITALIA SPA, η Επιτροπή Ανταγωνισμού εξέτασε, ανομοτί τον μάρτυρα Βασίλειο Αφεντάκη, Πρόεδρο της, εν Ελλάδι αντιπροσώπου της εταιρείας SULZER RUTI LTD, εταιρείας UNITED AGENCIES OF GREECE A.E.,, ο οποίος επιβεβαίωσε τα όσα είχαν προηγουμένως αναφέρει τα ενδιαφερόμενα μέρη σχετικά με την υπό κρίση συγκέντρωση και έδωσε περαιτέρω πληροφορίες, εξηγήσεις και διευκρινίσεις στον Πρόεδρο και στα μέλη της Επιτροπής όσον αφορά τη σχετική αγορά και τις αναμενόμενες εξελίξεις σ' αυτή. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής έδωσε προθεσμία, μέχρι τις 16 Νοεμβρίου 1998, στα ενδιαφερόμενα μέρη για την υποβολή υπομνήματος.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού συνήλθε σε διάσκεψη την 26η Νοεμβρίου 1998, ημέρα Πέμπτη και ώρα 1.30 μ.μ., στην ως άνω αίθουσα του Υπουργείου Ανάπτυξης, κατά την οποία, αφού έλαβε υπόψη τα στοιχεία του σχετικού φακέλου, την εισήγηση της Γραμματείας, τις απόψεις που διετύπωσαν, εγγράφως και προφορικώς, τα ενδιαφερόμενα μέρη, την κατάθεση του άνω μάρτυρα, και το προσκομισθέν κοινό υπόμνημα των ενδιαφερομένων μερών,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ:

I. Στο άρθρο 4 παρ. 2 του ν.703/77, όπως ισχύει, ορίζεται, ότι συγκέντρωση πραγματοποιείται α) όταν συγχωνεύονται με κάθε τρόπο δύο ή περισσότερες προηγουμένως ανεξάρτητες επιχειρήσεις, β) όταν ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη μία τουλάχιστον επιχείρηση, ή μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, αποκτούν άμεσα ή έμμεσα τον έλεγχο του συνόλου ή τμημάτων μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων.

Στο άρθρο 4β, του ιδίου νόμου ορίζεται:

α) Στην παράγρ. 1 ότι, κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων πρέπει να γνωστοποιείται στην Επιτροπή Ανταγωνισμού μέσα σε δέκα (10) εργάσιμες ημέρες από την σύναψη της συμφωνίας, ή την δημοσίευση της προσφοράς, ή ανταλλαγής, ή την απόκτηση συμμετοχής, που εξασφαλίζει τον ελεγχο της επιχειρησεως όταν α)το μερίδιο αγοράς των προϊόντων ή υπηρεσιών που αφορά η συγκέντρωση, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 4στ, αντιπροσωπεύει στην εθνική αγορά ή σε ένα σημαντικο σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων ή των υπηρεσιών τμήμα της, τουλάχιστον 25% του συνολικού κύκλου εργασιών που πραγματοποιειται με τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που θεωρούνται ομοειδή από τον καταναλωτή λόγω των ιδιοτήτων, της τιμής τους και της χρήσης για την οποία προορίζονται ή β) ο συνολικός κύκλος εργασιών όλων των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στην συγκέντρωση, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 4στ, ανέρχεται στο σε δραχμές ισόποσο των πενήντα εκατομμυρίων (50.000.000) Ευρωπαϊκών Λογιστικών Μονάδων (ECU) και δύο τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιούν κάθε μία χωριστά στην εθνική αγορά συνολικό κύκλο εργασιών άνω του σε δραχμές ισόποσου των πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) Ευρωπαϊκών Λογιστικών Μονάδων (ECU).

β). Στις παραγράφους 2,3 και 4, ότι η προθεσμία των δέκα (10) ημερών αρχίζει από την επέλευση της πρώτης από τις πράξεις, που αναφέρονται στην παράγραφο 1, ότι ως προς τους υπόχρεους προς γνωστοποίηση εφαρμόζεται η παράγραφος 2 του άρθρου 4α, δηλ. όταν η συγκέντρωση αποτελεί αντικείμενο συμφωνίας, κάθε μία από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις υποχρεούται να γνωστοποιήσει την συμφωνία, ενώ στις υπόλοιπες περιπτώσεις οι επιχειρήσεις ή ομάδες προσώπων ή επιχειρήσεων που αποκτούν έλεγχο στο σύνολο ή σε τμήματα μία ή περισσοτέρων επιχειρήσεων και ότι τέλος σε περίπτωση υπαίτιας παραβάσεως της υποχρεώσεως προς γνωστοποίηση η Ε.Α. επιβάλλει πρόστιμο ύψους μέχρι 7% του συνολικού κύκλου εργασιών των συμμετεχουσών επιχειρήσεων.

Εξ άλλου στο άρθρο 32 του ανωτέρω νόμου, ορίζεται ότι ο νόμος αυτός εφαρμόζεται σε όλους τους περιορισμούς του ανταγωνισμού, που επενεργούν ή μπορούν να επενεργήσουν στη χώρα, έστω και αν αυτοί οφείλονται σε συμφωνίες ή εναρμονισμένες πρακτικές μεταξύ επιχειρήσεων ή συγκεντρώσεις επιχειρήσεων, που πραγματοποιούνται έξω από αυτή.

Στην προκειμένη περίπτωση από τα στοιχεία που συγκέντρωσε η Γραμματεία και τα οποία εκτίθενται στην εισήγησή της και συμπληρώνουν το φάκελο της υπό κρίση υποθέσεως, καθώς και από όσα εξετέθησαν κατά την διαδικασία ενώπιον της Επιτροπής και κατέθεσαν εγγράφως και προφορικώς τα ενδιαφερόμενα μέρη, διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα :

Η εταιρεία SULZER Italia S.p.A. θυγατρική της εταιρείας SULZER A.G., με έδρα την Ελβετία, συμφώνησε να αγοράσει από την εταιρεία NUOVO PIGNONE S.p.A., το σύνολο του μετοχικού κεφαλαίου της θυγατρικής της εταιρείας SMIT Srl, στην οποία η πωλούσα θα είχε πρώτα μεταβιβάσει με τη μορφή της εισφοράς, το σύνολο των δικαιωμάτων της και γενικά των συμφερόντων της στον τομέα των μηχανών κλωστοϋφαντουργίας, καθώς και ορισμένων περιουσιακών στοιχείων της άλλης θυγατρικής της εταιρείας PIGNONE TEXTILE Machinery Inc., ούτως ώστε μέσω της μεταβίβασης του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας SMIT, να περιέλθουν στον πλήρη έλεγχο της αγοράζουσας SULZER Italia S.p.A., όλες οι δραστηριότητες και τα περιουσιακά στοιχεία της πωλούσης, που αφορούν τον κλάδο των μηχανών κλωστοϋφαντουργίας.

Η μητρική της εξαγοράζουσας εταιρείας SULZER A.G., δραστηριοποιείται γενικώς μέσω θυγατρικών της εταιρειών, στην παραγωγή, διάθεση και συντήρηση μηχανών εσωτερικής καύσης, ατμομηχανών, αντλιών καυσίμων, κομπρεσέρ κ.λ.π., μέσω δε της θυγατρικής SULZER RUTI στην παραγωγή, διάθεση και συντήρηση των μηχανών υφαντουργίας τύπου "Βλήματος" (Projektil), των οποίων είναι εφευρέτης και με τις οποίες, ενόψει των αυξημένων δυνατοτήτων τους σε σύγκριση με όμοιες μηχανές άλλων τύπων, κατέστη μία από τις σημαντικότερες στο χώρο των εν λόγω μηχανών.

Ο συνολικός κύκλος εργασιών του ομίλου το έτος 1997, ανήλθε σε παγκόσμιο και εθνικό επίπεδο στο σε δρχ. ισόποσο των 3.693.000.000 και 7.263.636 ECU αντίστοιχα, της δε θυγατρικής SULZER RUTI σε 1.648.051 ECU σε εθνικό επίπεδο για το ίδιο έτος.

Η πωλούσα NUOVO PIGNONE, θυγατρική της αμερικάνικης εταιρείας General Electric, δραστηριοποιείται στην παραγωγή, διάθεση και συντήρηση συστημάτων αυτοματισμού αντλιών καυσίμων κ.λ.π., καθώς και μηχανών υφαντουργίας κυρίως τύπου "ταινίας"(Greifer) και κατά μικρό ποσοστό τύπου "αέρος" (Luft duesen). Τον τομέα των μηχανών υφαντουργίας τον εκχώρησε πρόσφατα στην πωλούμενη θυγατρική της εταιρείας SMIT Srl. Ο κύκλος εργασιών της NUONO PIGNONE το έτος 1997, ανήλθε σε παγκόσμιο επίπεδο, στο σε δραχμές ισόποσο των 112.923.000 ECU και σε εθνικό στο ισόποσο των 366.234 ECU.

Η ανωτέρω συμφωνία μεταξύ των ειρημένων εταιρειών, καταρτίστηκε και υπογράφηκε στο Μιλάνο, την 15-7-1998 και γνωστοποιήθηκε στην Γραμματεία της Επιτροπής την 27-8-1998 από την μητρική της αγοράζουσας SULZER A.G. Αντικείμενο της συμφωνίας είναι, ο τομέας των μηχανών υφαντουργίας, οι οποίες ανάλογα με τον τρόπο ή το μέσον λειτουργίας τους, διακρίνονται σε τέσσερις κατηγορίες, σε μηχανές βλήματος, ταινίας, αέρος και νερού και οι οποίες πλην των μηχανών της τελευταίας κατηγορίας, οι οποίες είναι κατάλληλες για πολύ εξειδικευμένες εφαρμογές (μεταξωτά υφάσματα) και χρησιμοποιούνται μόνο σε ορισμένες χώρες της Ασίας, συνιστούν την σχετική αγορά από άποψη προϊόντος, αφού μπορούν κατά μεγάλο μέρος να υποκατασταθούν μεταξύ τους στην παραγωγική διαδικασία και να επεξεργαστούν με μικρές μεταξύ τους διαφοροποιήσεις, όλους τους τύπους των νημάτων (φυσικά, συνθετικά κλπ.).

Στην Ελληνική αγορά, η οποία αποτελεί, σε σχέση με τις εν λόγω μηχανές και τη σχετική αγορά από άποψη γεωγραφική, οι συμβαλλόμενες εταιρείες δραστηριοποιούνται μέσω αντιπροσώπου. Το έτος 1997, το μερίδιο κάθε μιας στην αγορά αυτή ανήλθε, της SULZER RUTI σε 40,5% της δε NUOVO PIGNONE σε 19%.

Με βάση τα ανωτέρω πραγματικά περιστατικά, η υπό κρίση σύμβαση μεταβίβασης, με τον διαληφθέντα τρόπο, του τομέα των μηχανών υφαντουργίας της NUOVO PIGNONE στην SULZER ITALIA SPA, συνιστά, κατά την έννοια των προαναφερομένων διατάξεων οριζόντια συγκέντρωση, η οποία, παρά το γεγονός ότι συνήφθη στην αλλοδαπή, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ν. 703/1977, αφού, οι τυχόν εξ αυτής περιορισμοί του ανταγωνισμού, μπορεί να επενεργούν και στην Ελλάδα, ενόψει δε του αθροίσματος (59,5%) των ανωτέρω μεριδίων τους στην σχετική αγορά των προϊόντων της συγκέντρωσης, έπρεπε αυτή να είχε γνωστοποιηθεί στην Επιτροπή, μέσα σε δέκα εργάσιμες ημέρες από τη σύναψή της (δηλ. από 15/7/1998), όπως ορίζεται στις ανωτέρω διατάξεις, χωρίς η έναρξη της προθεσμίας αυτής να επηρεάζεται από τα τυχόν επακολουθήσαντα επιμέρους στάδια, που συμφωνήθηκαν για την υλοποίηση της αρχικής ως άνω συμφωνίας, εφόσον ο νόμος ρητά δεν προβλέπει τέτοια διάκριση, αλλ' αντιθέτως επιβάλλει την γνωστοποίηση πριν την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης από της συνάψεως της προβλεπούσης αυτήν συμφωνίας.

Επομένως, με δεδομένο ότι η γνωστοποίηση έγινε την 27-8-1998, δηλ. με καθυστέρηση τριάντα εργασίμων ημερών και η κατάθεση στην Γραμματεία της Επιτροπής πλήρους φακέλου της υποθέσεως την 22-9-98, χωρίς να μεσολαβήσει γεγονός που να δικαιολογεί κατά νόμο την εν λόγω καθυστέρηση, προκύπτει ζήτημα επιβολής προστίμου στον εκ των υποχρέων προς γνωστοποίηση υπαίτιο της παραλείψεως δηλ. στην εταιρεία SULZER Italia S.p.A., η οποία, είναι μεγάλη εταιρεία με συγκροτημένες υπηρεσίες, διεθνή δραστηριότητα και με ισχυρή παρουσία στην Ελλάδα, της οποίας οι ρυθμίσεις του ανωτέρω νόμου είναι ανάλογες των ρυθμίσεων των άλλων χωρών της Ευρωπαϊκής Ενωσης, Κατά συνέπεια πρέπει να επιβληθεί σ' αυτή, το προβλεπόμενο από τις διαληφθείσες διατάξεις πρόστιμο, το οποίο λαμβανομένων υπόψη και του προαναφερθέντος κύκλου εργασιών των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση επιχειρήσεων, το βαθμό του πταίσματός της (αμέλεια) και των συντρεχουσών περιστάσεων, πρέπει να καθοριστεί στο ποσό των 20.000.000 δραχμών (ποσοστό 0,0001% επί του ως άνω κύκλου εργασιών).

ΙΙ. Σύμφωνα με την διάταξη του άρθρου 4γ, παρ.1 του προαναφερόμενου νόμου 703/1977, με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού απαγορεύεται κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων, που υπόκειται σε προηγούμενη γνωστοποίηση και η οποία μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον α-

νταγωνισμό στην εθνική αγορά ή σε ένα σημαντικό σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων ή υπηρεσιών τμήμα της και ιδίως με την δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης. Σύμφωνα δε με την επόμενη διάταξη της παρ. 2 του ιδίου άρθρου, για την εκτίμηση της δυνατότητας μιας συγκεντρώσεως να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό υπό την έννοια της παρ.1 του αυτού άρθρου, λαμβάνονται υπ' όψη ιδιαίτερα η διάρθρωση όλων των σχετικών αγορών, ο πραγματικός ή δυνητικός ανταγωνισμός εκ μέρους επιχειρήσεων εντός ή εκτός Ελλάδος, η ύπαρξη νομικών ή πραγματικών εμποδίων εισόδου στην αγορά, η θέση των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων στην αγορά και η χρηματοδοτική και οικονομική δύναμή τους, οι δυνατότητες επιλογής των προμηθευτών και των χρηστών από τις επιχειρήσεις και από άλλες ανταγωνιστικές ή δυνητικά ανταγωνιστικές επιχειρήσεις, η πρόσβασή τους στις πηγές εφοδιασμού ή στις αγορές διάθεσης των προϊόντων, η εξέλιξη της προσφοράς και της ζητήσεως των οικείων αγαθών και υπηρεσιών, τα συμφέροντα των ενδιαμέσων και τελικών καταναλωτών και η συμβολή στην εξέλιξη της τεχνικής και οικονομικής προόδου, υπό τον όρο ότι η εξέλιξη αυτή είναι προς το συμφέρον των καταναλωτών και δεν αποτελεί εμπόδιο για τον ανταγωνισμό.

Στην υπό εξέταση υπόθεση, οι συμμετέχουσες στην συγκέντρωση επιχειρήσεις, διαθέτουν όπως προαναφέρεται, τα προϊόντα τους στην Ελληνική αγορά, μέσω αντιπροσώπου. Η SULZER RUTI, διαθέτει στην εν λόγω αγορά και τους τρεις τύπους των μηχανών ύφανσης ("βλήματος"- "ταινίας"- "αέρος"), από τις οποίες οι πρώτες, δικής της εφεύρεσης και αποκλειστικής παραγωγής, κατέχουν κυρίαρχη θέση (ποσοστό 55%), ενόψει της υπεροχής τους, από άποψη δυνατοτήτων (ταχύτητα, απόδοση, λειτουργικό κόστος κ.λ.π.), πράγμα το οποίο συμβάλλει κατά κύριο λόγο στο να βρίσκεται στην πρώτη θέση στις πωλήσεις, με μερίδιο 40,5% στη σχετική αγορά.

Η NUOVO PIGNONE, διαθέτει κυρίως υφαντικές μηχανές τύπου "ταινίας" και ένα πολύ μικρό ποσοστό τύπου "αέρος". Από αυτές, οι μεν του πρώτου τύπου αντιπροσωπεύουν ποσοστό 40% των εγκατεστημένων στην εθνική αγορά μηχανών ύφανσης, οι δε του δευτέρου τύπου ποσοστό 5%. Τούτο οφείλεται κυρίως στο γεγονός, ότι αμφότερες υστερούν από άποψη δυνατοτήτων των μηχανών τύπου "βλήματος".

Στην ίδια αγορά δραστηριοποιούνται και άλλες επιχειρήσεις, μέσω αντιπροσώπων τους, με μηχανές τύπου "ταινίας" και τύπου "αέρος", όπως η Βελγική Pinacol, η Γερμανική Dornier, οι Ιταλικές Vamatex και Somet, η Γαλλική ICBT και κάποιες άλλες της Ανατολικής Ευρώπης.

Ο κλάδος της υφαντουργίας στην Ελλάδα, τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια, βαίνει συνεχώς συρρικνούμενος, λόγω των ισχυρών ανταγωνιστικών πιέσεων, που δέχεται κυρίως από τρίτες χώρες με χαμηλό κόστος παραγωγής, όπως η Τουρκία, το Πακιστάν κ.λ.π., γι'αυτό και μεγάλες επιχειρήσεις του κλάδου αυτού, έπαψαν πριν από αρκετά χρόνια να λειτουργούν (ΠΕΙΡΑΪΚΗ - ΠΑΤΡΑΪΚΗ, ΑΙΓΑΙΟ κ.λ.π.). Συνέπεια του γεγονότος αυτού, είναι επίσης ότι οι εναπομείνασες σε λειτουργία επιχειρήσεις του κλάδου, δεν πραγματοποιούν πλέον σημαντικού ύψους επενδύσεις σε μηχανολογικό εξοπλισμό, όπως οι υφαντικές μηχανές, με περαιτέρω συνέπεια, η ζήτηση και οι πωλήσεις τέτοιων μηχανών να είναι πολύ χαμηλές, σε σχέση με τις αγορές των χωρών της υπόλοιπης Ευρώπης.

Ενδεικτικό τούτου είναι, ότι το έτος 1997, οι κύκλοι εργασιών στην εθνική αγορά, των συμμετεχουσών επιχειρήσεων, είναι πολύ χαμηλοί σε σχέση με τη θέση που κατέχουν (1η και 3η αντίστοιχα), με βάση τα μερίδιά τους στην εν λόγω αγορά (40,5%- 19%), τα οποία αντιπροσωπεύουν πωλήσεις σε υφαντικές μηχανές 17 και 8 αντίστοιχα.

Το ίδιο συμβαίνει και με τους ανωτέρω ανταγωνιστές τους, οι περισσότεροι των οποίων δεν υπολείπονται σε οικονομική ισχύ, των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση επιχειρήσεων. Απ'αυτούς, το έτος 1997, η Ιταλική SOMET, είχε στην Ελληνική αγορά τη δεύτερη θέση, με πωλήσεις 12 μηχανών, που αναλογούν σε μερίδιο αγοράς 28,6%, ενώ σε Ευρωπαϊκό επίπεδο κατέχει την πρώτη θέση. Οι υπόλοιποι ανταγωνιστές δεν πραγματοποίησαν πωλήσεις, με εξαίρεση την Γαλλική ICBT και κάποιες εταιρείες της Ανατολικής Ευρώπης, οι οποίες με ελάχιστες πωλήσεις, μοιράζονται το υπόλοιπο 11,9% της εγχώριας αγοράς.

Στη συγκεκριμένη αγορά του προϊόντος, που αφορά η συγκέντρωση, ένας σημαντικός παράγοντας που επηρεάζει τη θέση μιας επιχειρήσεως σ'αυτήν, και ο οποίος μπορεί σε σύντομο χρονικό διάστημα να την μεταβάλλει, είναι οι καινοτομίες κυρίως στην εφαρμογή των νέων τεχνολογιών σε σχέση με τις μηχανές ύφανσης, οι οποίες είναι δυνατόν ν' αυξήσουν την ποσοτική και ποιοτική τους απόδοση, σε συνδυασμό με τη μείωση του λειτουργικού τους κόστους, όπως συνέβη με τις μηχανές τύπου "ταινίας", οι οποίες με τις συνεχείς τεχνολογικές βελτιώσεις τους επλησίασαν τα τελευταία χρόνια σε απόδοση, τις μηχανές τύπου "βλήματος", καθιστώντας έτσι τις επιχειρήσεις που τις διέθεταν περισσότερο ανταγωνιστικές.

Στην ελληνική αγορά δραστηριοποιούνται μέσω αντιπροσώπων, οι πιο μεγάλες επιχειρήσεις της Ευρώπης στις μηχανές ύφανσης, δεν υφίστανται δε νομικά ή πραγματικά εμπόδια εισόδου στην ίδια αγορά και άλλων επιχειρήσεων από την ίδια ήπειρο ή από άλλες ηπείρους, καθόσον η αγορά είναι ελεύθερη και δεν απαιτείται υψηλό κόστος για την είσοδο σ' αυτήν μέσω αντιπροσώπου.

Συνάγεται επομένως από όλα τα ανωτέρω, ότι ο πραγματικός ανταγωνισμός στην εγχώρια αγορά, είναι ισχυρός και ότι η υπό κρίση συγκέντρωση δεν πρόκειται να τον περιορίσει ή έστω να τον περιορίσει σημαντικά, ο δε δυνητικός ανταγωνισμός είναι πάντοτε εφικτός και δεν πρόκειται να εμποδιστεί.

III. Τέλος, στην από 15-7-1998 συμφωνία, για την πραγματοποίηση της υπό κρίση συγκέντρωσης, προβλέπονται επίσης δευτερεύοντες όροι με τους οποίους, επιβάλλεται στην πωλούσα επιχείρηση η υποχρέωση, να απέχει σε ορίζόμενα κατά περίπτωση χρονικά διαστήματα, από δραστηριότητες, που θα μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά την ευδοκίμηση της συγκεντρώσεως, Οι κυριότεροι από τους όρους αυτούς είναι :

α) ότι δεν θα μπορεί, για χρονικό διάστημα τριών (3) ετών από τη λήξη του οικονομικού έτους της επιχείρησης, να ζητήσει ή να μισθώσει τις υπηρεσίες διευθυντών ή άλλων στελεχών της πωλούμενης επιχείρησης,

β) ότι θα τηρεί επί μία διετία τη μυστικότητα όλων των στοιχείων και πληροφοριών αναφορικά με τη δραστηριότητα και τη λειτουργία της επιχείρησης των μηχανών ύφανσης, το ίδιο δε θα μεριμνήσει να κάνουν και οι διευθυντές, στελέχη και οι λοιποί εργαζόμενοι της επιχείρησής της και

γ) ότι η ίδια και οι θυγατρικές επιχειρήσεις δεσμεύονται επί μία πενταετία αα)να μην αναπτύξουν οποιαδήποτε δραστηριότητα στον τομέα παραγωγής, πώλησης και συντήρησης των μηχανών ύφανσης και ββ) να μη συμμετάσχουν με οποι-

αδήποτε μορφή σε άλλες επιχειρήσεις, που να δραστηριοποιούνται στον τομέα αυτό κατά κύριο αντικείμενο.

Οι ανωτέρω περιορισμοί είναι συναφείς με την ανωτέρω συγκέντρωση και είναι αναγκαίοι για την πραγματοποίησή της, χωρίς να υπερβαίνουν τα εύλογα για την επίτευξη του σκοπού αυτού όρια, όπως αυτά έχουν καθοριστεί με τον Κανονισμό 4064/1989 του Συμβουλίου και την σχετική ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ανταγωνισμού.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Αποφαίνεται ότι δεν συντρέχει νόμιμος λόγος για να απαγορευθεί η από 27.8.1998 γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση των εταιρειών SULZER ITALIA SPA και SMIT SRL.

Αποφασίζει την επιβολή στην υπαίτια για τη μη εμπρόθεσμη γνωστοποίηση αυτής και υπόχρεη προς τούτο επιχείρηση SULZER ITALIA SPA προστίμου ύψους είκοσι εκατομμυρίων (20.000.000) δραχμών

Η απόφαση εκδόθηκε την 30 Νοεμβρίου 1998.

Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρόεδρος	Η Γραμματέας
ΣΤ. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ	ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΤΡΙΒΕΛΗ

Αριθμ. 28.ΙΙ/1998 (4)

Αίτηση της εταιρείας ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε. - ΟΜΙΛΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ για τη χορήγηση άδειας παρέκκλισης, βάσει του άρθρου 4ε παρ. 3 Ν. 703/77, όπως ισχύει, για τη μεταβίβαση μέσω χρηματιστηρίου μετοχών της εταιρείας ΜΕΤΑΛΛΙΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΙ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε. στην αιτούσα και στους Ευάγγελο και Ιωάννη Μυτιληναίο, πριν τη λήψη οριστικής απόφασης από την Ε.Α.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε στην αίθουσα 611 του Υπουργείου Ανάπτυξης (Γ. Γ. Εμπορίου) την 9 Δεκεμβρίου 1998, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10:30 π.μ. με την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος : Σταύρος Αργυρόπουλος

Μέλη : Μιχαήλ Φράγκος, κωλυομένου του τακτικού Νικολάου Παραθύρα,
Βλάσιος Ασημακόπουλος,
Χαρίλαος Χάρακας,
Κωνσταντίνος Ηλιόπουλος,
Λεωνίδας Νικολούζος

Γραμματέας : Αλεξάνδρα - Μαρία Ταραμπίκου.

Τα λοιπά τακτικά και αναπληρωματικά μέλη καίτοι προσκληθέντα δεν προσήλθαν στη συνεδρίαση λόγω δικαιολογημένου κωλύματος.

Θέμα της συνεδριάσεως ήταν η αίτηση της εταιρείας ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε. - ΟΜΙΛΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ για τη χορήγηση άδειας παρέκκλισης, βάσει του αρ. 4ε παρ. 3 ν.703/77, όπως ισχύει, για την μεταβίβαση μέσω χρηματιστηρίου μετοχών της εταιρείας ΜΕΤΑΛΛΙΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΙ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε. στην αιτούσα και στους Ευάγγελο και Ιωάννη Μυτιληναίο, πριν τη λήψη οριστικής απόφασης της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

Κατά την συνεδρίαση παρέστη η αιτούσα δια της πληρεξουσίας αυτής δικηγόρου, Καλλιόπης Σκουλαρίκη και ο πωλητής Αλέξανδρος Κουκόλης δια του πληρεξουσίου αυτού δικηγόρου Γεωργίου Κ. Χρυσομάλλη.

Στην αρχή της συνεδριάσεως τον λόγο έλαβε η Γενική Εισηγήτρια Σοφία Καμπερίδου, η οποία ανέπτυξε τη γραπτή εισήγηση της Γραμματείας, εκτιμώντας ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 4ε παράγρ. 3 του ν. 703/77, όπως ισχύει, και πρότεινε να επιτραπεί παρέκκλιση από την υποχρέωση μη πραγματοποίησης της συγκέντρωσης, η οποία γνωστοποιήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 4β. Στη συνέχεια έλαβαν το λόγο οι ανωτέρω πληρεξούσιοι δικηγόροι, οι οποίοι συντάχθηκαν με την εισήγηση της Γραμματείας, ανέπτυξαν τις θέσεις των ενδιαφερομένων μερών, έδωσαν πληροφορίες, εξηγήσεις και διευκρινίσεις σε ερωτήσεις που τους υπέβαλαν ο Πρόεδρος και τα Μέλη της Επιτροπής και ζήτησαν την παραδοχή της αιτήσεως.

Η Ε.Α. συνήλθε σε διάσκεψη αυθημερόν στην αίθουσα 611 του Υπουργείου Ανάπτυξης (Γ.Γ. Εμπορίου), κατά την οποία, αφού έλαβε υπ' όψη της τα στοιχεία του φακέλου, την εισήγηση της Γραμματείας και τις απόψεις που διετύπωσαν, εγγράφως και προφορικώς, τα παριστάμενα μέρη κατά τη συζήτηση της υποθέσεως,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ:

Ι. Σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 2 εδαφ. β' του ν.703/77, όπως ισχύει, συγκέντρωση πραγματοποιείται όταν ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη μία τουλάχιστον επιχείρηση, ή περισσότερες επιχειρήσεις αποκτούν άμεσα ή έμμεσα τον έλεγχο του συνόλου ή τμημάτων μίας ή περισσοτέρων άλλων επιχειρήσεων. Σύμφωνα δε με το άρθρο 4β προβλέπεται υποχρέωση προηγούμενης γνωστοποίησης για συγκεντρώσεις ορισμένου μεγέθους, οι οποίες και υπόκεινται στον προληπτικό έλεγχο του άρθρου 4γ με κριτήριο τον περιορισμό του ανταγωνισμού που αναμένεται να επιφέρουν στη σχετική αγορά.

Σύμφωνα με το άρθρο 4ε παρ. 1 του ν.703/77, όπως ισχύει, απαγορεύεται η πραγματοποίηση συγκεντρώσεων που υπάγονται στη διαδικασία προληπτικού ελέγχου μέχρι την έκδοση απόφασης της Επιτροπής Ανταγωνισμού, η δε παράβαση της απαγόρευσης έχει ως αποτέλεσμα την επιβολή προστίμου.

Κατ' εξαίρεση, όμως, κατά το άρθρο 4ε παρ. 3 του ν.703/77, όπως ισχύει, η Επιτροπή Ανταγωνισμού μπορεί, ύστερα από αίτηση, να επιτρέψει παρέκκλιση από τις υποχρεώσεις των παρ 1 και 2 του ιδίου άρθρου που αναφέρονται στην απαγόρευση πραγματοποίησης μιας συγκέντρωσης που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων περί προληπτικού ελέγχου πριν από την έκδοση μιας από τις αποφάσεις που προβλέπονται στο άρθρο 4δ παρ. 2, 3, 4, 5, 6, και 7 του ιδίου νόμου, προκειμένου να αποφευχθούν σοβαρές ζημίες σε βάρος μίας ή περισσοτέρων επιχειρήσεων τις οποίες αφορά η πράξη συγκέντρωσης, ή σε βάρος τρίτου. Η απόφαση που επιτρέπει την παρέκκλιση μπορεί να συνοδεύεται από όρους και υποχρεώσεις που σκοπό έχουν να εξασφαλίζουν συνθήκες αποτελεσματικού ανταγωνισμού και να αποτρέψουν καταστάσεις που θα μπορούσαν να δυσχεράνουν την εκτέλεση τυχόν απαγορευτικής οριστικής απόφασης. Η άδεια παρέκκλισης, μπορεί να ζητείται και να παρέχεται οποτεδήποτε είτε πριν από τη γνωστοποίηση είτε μετά τη συναλλαγή.

ΙΙ. Από τα έγγραφα του φακέλου που σχηματίστηκε, τους ισχυρισμούς και τις εξηγήσεις των ενδιαφερομένων εταιρειών και την ενώπιον της Επιτροπής διεξαχθείσα διαδικασία προέκυψαν τα εξής:

1α. Με το από 23.11.1998, υπ' αριθ. πρωτ. 1998/25.11.98, έγγραφο της εταιρείας με την επωνυμία ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε. - ΟΜΙΛΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (εφεξής ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ) γνωστοποιήθηκε, σύμφωνα με το άρθρο 4β

του ν.703/77, όπως ισχύει, η από 12.11.1998 Σύμβαση Πώλησης Μετοχών που υπογράφηκε μεταξύ αφενός της ανωτέρω εταιρείας, των Ευαγγέλου και Ιωάννη Μυτιληναίου (από κοινού οι "Αγοραστές") και αφετέρου του Αλεξάνδρου Κουκόλη (ο "Πωλητής") μετόχου της εταιρείας με την επωνυμία ΜΕΤΑΛΛΙΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΙ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε. και τον διακριτικό τίτλο ΜΕΤΚΑ Α.Ε. (εφεξής ΜΕΤΚΑ). Ταυτόχρονα, με το από 24.11.1998, υπ' αρ. πρωτ. 1999/25.11.1998 έγγραφο της εταιρείας ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ ζητείται από την Ε.Α. να της επιτρέψει να παρεκκλίνει από τις υποχρεώσεις του άρθρου 4ε παρ. 1 και 2 του ως άνω νόμου, σύμφωνα με το άρθρο 4ε παρ. 3 αυτού.

1β. Δυνάμει της ανωτέρω Σύμβασης Πώλησης Μετοχών, ο Πωλητής θα πωλήσει, μεταβιβάσει και παραδώσει στους Αγοραστές 1.500.000 κοινές με ψήφο ονομαστικές μετοχές της εταιρείας ΜΕΤΚΑ, οι οποίες αντιστοιχούν στο 26,54% του μετοχικού της κεφαλαίου, ως ακολούθως: 1.138.690 μετοχές στην ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ, ήτοι ποσοστό 20.14% και από 180.655 μετοχές, ήτοι ποσοστό 3,20% στους Ευάγγελο και Ιωάννη Μυτιληναίο, αντίστοιχα.

Η ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ και η θυγατρική της STANMED TRADING COMPANY έχουν ήδη αποκτήσει, μέσω Χρηματιστηρίου προ της ημερομηνίας υπογραφής της ανωτέρω Σύμβασης, ποσοστό 26,81% του μετοχικού κεφαλαίου της ΜΕΤΚΑ (20 % και 6,81% αυτού αντίστοιχα) και επομένως ο Ομιλος Μυτιληναίου μετά την ολοκλήρωση της εν λόγω πώλησης θα κατέχει συνολικά 3.015.330 μετοχές, ήτοι ποσοστό 53,35%, και συνεπώς τον έλεγχο αυτής, αφού οι Ευάγγελος και Ιωάννης Μυτιληναίος είναι οι βασικοί μέτοχοι της ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ. Εξάλλου η ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ με την απόκτηση του 47% περίπου του μετοχικού κεφαλαίου της ΜΕΤΚΑ, αποκτάει ουσιαστικά και αυτοτελώς τον έλεγχο αυτής, δεδομένης υπόψη της μεγάλης διασποράς των υπολοίπων μετοχών της εταιρείας.

Περαιτέρω στη Σύμβαση, μεταξύ άλλων, συμφωνήθηκαν τα ακόλουθα:

Η μεταβίβαση των Μετοχών θα λάβει χώρα εντός έξι (6) εβδομάδων από της υπογραφής της, υπό την προϋπόθεση ότι θα έχει εκδοθεί απόφαση της Ε.Α. ή του Προέδρου της.

Η Σύμβαση μπορεί να καταγγελθεί είτε από τον Πωλητή είτε από τους Αγοραστές εάν η μεταβίβαση δεν λάβει χώρα μέχρι την 31η Ιανουαρίου 1999.

Η μεταβίβαση των Μετοχών θα συντελεσθεί μέσω του Χ.Α.Α., σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες της χρηματιστηριακής νομοθεσίας, τοις μετρητοίς, με βάση μία συμφωνούμενη τιμή.

Στο διάστημα που μεσολαβεί μέχρι την Ημέρα Μεταβίβασης, ο Πωλητής υποχρεούται να μεριμνήσει όπως η ΜΕΤΚΑ και η κατά 99,976% θυγατρική της SERVISTEEL Α.Ε. συνεχίσουν τις εργασίες τους κατά τον συνήθη τρόπο, χωρίς να ληφθούν αποφάσεις ή αναληφθούν υποχρεώσεις που επηρεάζουν ουσιωδώς την περιουσιακή ή την οικονομική κατάσταση της εταιρείας ή της θυγατρικής της και ιδίως να μην προβούν μεταξύ άλλων και σε υποβολή προσφορών και υπογραφή συμβάσεων σε διαγωνισμούς αξίας μεγαλύτερης των 100.000.000 δρχ. καθώς και σε αγορά πάγιου εξοπλισμού αξίας μεγαλύτερης των 100.000.000 κλπ.

2α. Η γνωστοποιούσα εταιρεία ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ, οι μετοχές της οποίας είναι εισηγμένες στην κύρια αγορά του Χ.Α.Α., δραστηριοποιείται στον τομέα εμπορίας α) μεταλλευμάτων, δηλ. πρώτων υλών (χαλκού, ψευδαργύρου, μολύβδου, σιδήρου κλπ.) από όπου παράγονται τα μέταλλα, β) μη σιδηρούχων μετάλλων που είναι κυρίως ο χαλκός, ο μόλυβδος, ο ψευδάργυρος, το αλουμίνιο και γ) σιδηρούχων μετάλλων στα οποία περιλαμβάνονται όλα τα είδη χαλυβουργικών και συρματουργικών προϊόντων. Τα μέταλλα και μεταλλεύματα τα προμηθεύεται από το εξωτερικό και στη συνέχεια τα προωθεί στους πελάτες της, τόσο στην εγχώρια όσο και διεθνή αγορά.

Ο κύκλος εργασιών της κατά το 1997 ανήλθε σε 37,83 δις δρχ. από τα οποία 23,67 δις δρχ., ήτοι το 62,6% του κύκλου εργασιών της, αφορούν σε εμπορικές δραστηριότητες στην εγχώρια αγορά και 14,16 δις δρχ., ήτοι το 37,4%, στο εξωτερικό.

2β. Οι Αγοραστές (Ευάγγελος και Ιωάννης Μυτιληναίος) είναι οι ιδρυτές και βασικότεροι μέτοχοι της ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ. Κατέχουν το 100% της εταιρείας ΓΕΚΤΕΜ Α.Ε. που έχει αντικείμενο, την παραγωγή, εισαγωγή και εμπορία αγροτικών και κτηνοτροφικών προϊόντων, η οποία είναι ανενεργή, αλλά από το 1997 είναι η αποκλειστική μέτοχος της εταιρείας ΓΕΝΙΚΗ ΣΙΔΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Ε.Β.Ε. που δραστηριοποιείται στο εμπόριο σιδήρου.

2γ. Η ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ συμμετέχει με ποσοστό 50% στην εταιρεία ΓΕΝΙΚΗ ΣΙΔΗΡΟΜΕΤΑΛΛΙΚΗ Α.Ε., η οποία δραστηριοποιείται στην εμπορία γαλβανισμένων συρμάτων και προϊόντων πολυπροπυλενίου. Ο κύκλος εργασιών της το 1997 ανήλθε σε 419 εκ. δρχ.

Το 1996 εξαγόρασε το 70% του μετοχικού κεφαλαίου της τεχνικής εταιρείας ΕΛΕΜΚΑ Α.Ε., η οποία δραστηριοποιείται, μέσω υπεργολαβιών, στην παροχή εξειδικευμένης τεχνογνωσίας σε τεχνικά έργα όπως η κατασκευή λιμνοδεξαμενών σε νησιά του Αιγαίου καθώς και στην εμπορία προηγμένων υλικών που απαιτούνται για την κατασκευή πολύπλοκων τεχνικών έργων, όπως αρμοί συστοδιαστολής γεφυρών. Με την εν λόγω εξαγορά απέκτησε παρουσία σε έναν εξειδικευμένο τομέα στο χώρο των τεχνικών έργων με σκοπό την παράλληλη εμπορία ειδικών προϊόντων που χρησιμοποιούνται σε τεχνικά έργα. Ο κύκλος εργασιών της το 1997 ανήλθε σε 2,704 δις δρχ.

Το 1996, η ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ ίδρυσε στο Λουξεμβούργο την συμμετοχική εταιρεία MITILINEOS FINANCE S.A. με σκοπό την δημιουργία θυγατρικών στις χώρες όπου αυτή δραστηριοποιείται καθώς και την πρόσβαση σε διεθνείς χρηματαγορές για εξασφάλιση χρηματοδότησης των δραστηριοτήτων των εν λόγω θυγατρικών. Η ίδια δεν ασκεί εμπορική δραστηριότητα και ο κύκλος εργασιών της που ανήλθε το 1997 σε 14,91 δις δρχ., αποτελείται από πωλήσεις των επιμέρους θυγατρικών της. Οι κατά 100% θυγατρικές εταιρείες της MITILINEOS FINANCE είναι οι ακόλουθες:

STANMED TRADING CO LTD, την οποία ίδρυσε το 1996 στην Κύπρο, με αντικείμενο τις αγορές και πωλήσεις χαλυβουργικών προϊόντων σε διεθνή κλίμακα.

SERMETRADE ENTERPRISE FOR TRADE OF METALS BELGRADE LTD, την οποία ίδρυσε το 1997 στο Βελιγράδι, με σκοπό την παραγωγή και το εμπόριο μετάλλων. Όμως επί του παρόντος, ο ρόλος της περιορίζεται στην εποπτεία της εκτέλεσης των συμφωνιών που έχει υπογράψει η ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ με μεγάλα μεταλλευτικά συγκροτήματα μολύβδου, ψευδαργύρου και χαλκού στη Σερβία.

MYVEKT-INTERNATIONAL D.O.O. EXPORT-IMPORT, SKOPJE, την οποία αγόρασε το 1997 και ο ρόλος της είναι η εποπτεία καλής εκτέλεσης των συμφωνιών της ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ με το μεγαλύτερο ορυχείο μεταλλευμάτων μολύβδου και ψευδαργύρου στα Σκόπια.

R.D.A. TRADING, την οποια αγόρασε τον Ιούνιο του 1998 και αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους συνεργάτες της ρουμανικής μεταλλουργικής βιομηχανίας. Με την εν λόγω εξαγορά ο όμιλος διεισδύει γρήγορα και αποτελεσματικά σε μια αγορά με πολλές δυνατότητες στον τομέα της μεταλλουργίας.

Ο συνολικός κύκλος εργασιών του ομίλου, κατά το 1997, ανήλθε σε 54,57 δις δρχ., εκ των οποίων 25,53 δις δρχ. περίπου, ήτοι το 46% του κύκλου εργασιών, προέρχονται από εμπορικές δραστηριότητες στην εγχώρια αγορά και 29,04 δις δρχ. περίπου, ήτοι το 54%, στο εξωτερικό.

2δ. Η εξαγοραζόμενη εταιρεία ΜΕΤΚΑ αποτελεί την παλαιότερη, από το 1962, και μεγαλύτερη στον κλάδο της ελληνική βιομηχανία. Σε συνεργασία με οίκους του εξωτερικού ανέλαβε μεγάλα έργα στη χώρα μας. Κατέχει πτυχίο Ζ' τάξης στο ΜΕΕΠ στα υδραυλικά, ηλεκτρομηχανολογικά και βιομηχανικά/ενεργειακά έργα.

Οι δραστηριότητές της καλύπτουν τους παρακάτω τρεις τομείς :

α) Βιομηχανικός, ο οποίος καλύπτει τους επιμέρους τομείς των Μεταλλικών Κατασκευών (πρόκειται για μεγάλα εξαρτήματα που χρησιμοποιούνται πχ. σε θερμοηλεκτρικούς, υδροηλεκτρικούς σταθμούς κλπ. - γεννήτριες, τουρμπίνες), Πυλώνων και Μηχανολογικών Κατασκευών - Μηχανουργείου.

β) Ανέγερσης, ο οποίος καλύπτει ανάγκες Ανέγερσης Ηλεκτρομηχανολογικού Εξοπλισμού (λ.χ. σύστημα μεταφοράς λιγνίτη με ταινιόδρομο, ανέγερση εγκαταστάσεων σε διϋλιστήρια κλπ.), απαραίτητα έργα Πολιτικού Μηχανικού (αναθέτει εργολαβίες) αλλά και εργασίες βαφών και μονώσεων, συμμετέχοντας ενεργά σε όλα τα μεγάλα έργα και ειδικά στα ενεργειακά.

γ) Επισκευών - Συντηρήσεων που καλύπτει ανάγκες βελτίωσης, συντήρησης μηχανολογικού εξοπλισμού μονάδων παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος και ορυχείων της ΔΕΗ, καθώς και άλλων μεγάλων βιομηχανικών μονάδων. Στον τομέα αυτό περιλαμβάνεται και η κατασκευή ανταλλακτικών και εξαρτημάτων καθώς και η παροχή υπηρεσιών από εξειδικευμένα συνεργεία.

Η ΜΕΤΚΑ συνεργάζεται με μεγάλες δημόσιες επιχειρήσεις, όπως η ΔΕΗ, για λογαριασμό των οποίων κατασκευάζει μεγάλα εξαρτήματα και παρέχει εν γένει ηλεκτρομηχανολογικό εξοπλισμό ή προβαίνει σε ανέγερση κατασκευών προς εξυπηρέτηση ορυχείων, εργοταξίων, σταθμών παραγωγής ενέργειας κλπ.

Η εταιρεία κατέχει το 99,976% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΤΕΡΓΑΣΙΑΣ ΧΑΛΥΒΑ Α.Ε. με διακριτικό τίτλο SERVISTEEL Α.Ε, η οποία ασχολείται με την επεξεργασία κατά την πρώτη φάση (κοπή, διάτρηση, αμμοβολή, βαφή) των υλικών που προορίζονται κατά βάση για το εργοστάσιο της ΜΕΤΚΑ προς περαιτέρω βιομηχανοποίηση, όσο και με την δραστηριότητα στον τομέα συγκολλήσεων και συναρμολογήσεων των μεταλλικών κατασκευών.

Επίσης, συμμετέχει κατά 4,715% στην εταιρεία ΣΤΑΛΚΟ Α.Β.Ε., η οποία κατασκευάζει προϊόντα ηλεκτρολογικού εξοπλισμού.

Ο κύκλος εργασιών της, κατά το 1997, ανήλθε σε 17,04 δις δρχ. και ο ενοποιημένος σε 17,07 δις δρχ.

ΙΙΙ. 1α. Η σχετική αγορά προϊόντων περιλαμβάνει το σύνολο των προϊόντων που θεωρούνται από τον καταναλωτή εναλλάξιμα ή δυνάμενα να υποκατασταθούν μεταξύ τους λόγω των χαρακτηριστικών τους, των τιμών τους και της σκοπούμενης χρήσης τους.

Στην υπό κρίση υπόθεση, η εξαγοράζουσα εταιρεία δραστηριοποιείται στο εμπόριο μεταλλευμάτων, μετάλλων, χαλυβουργικών και συρματουργικών προϊόντων, ενώ η εξαγοραζόμενη ασχολείται με την κατασκευή προϊόντων εξειδικευμένων που προορίζονται για την ενσωμάτωσή τους σε μονάδες παραγωγής ενέργειας.

Στην οριστική απόφαση, η σχετική αγορά θα οριοθετηθεί επακριβώς.

1β. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των συμμετεχουσών επιχειρήσεων, και με όσα αναφέρονται στην γνωστοποίηση, δεν υφίσταται επηρεαζόμενη αγορά και άθροιση μεριδίων καθώς τόσο το αντικείμενο όσο και η ίδια η φύση της δραστηριότητας των εμπλεκομένων στη συγκέντρωση επιχειρήσεων είναι τελείως διαφορετική, δεδομένου ότι η ΜΕΤΚΑ είναι βιομηχανική - κατασκευαστική εταιρεία ενώ η ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ αμιγώς εμπορική. Επιπλέον, κανένα από τα συμμετέχοντα μέρη δεν ασκεί δραστηριότητες σε αγορά προϊόντων σε προηγούμενο ή επόμενο στάδιο της διαδικασίας παραγωγής προϊόντων στις αγορές που ασκεί δραστηριότητες οποιοδήποτε από τα άλλα συμμετέχοντα μέρη (κάθετες σχέσεις), αφού η ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ ναι μεν μεταξύ άλλων εμπορεύεται και χάλυβα, όχι όμως των ειδικών προδιαγραφών που χρησιμοποιεί η ΜΕΤΚΑ στις κατασκευές της. Η ΜΕΤΚΑ προμηθεύεται χάλυβα από ειδικούς προμηθευτές κατά κύριο λόγο του εξωτερικού. Αλλά και αν ακόμη θεωρηθεί η αγορά χάλυβα ενιαία, η ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ κατέχει ποσοστό μικρότερο του 25%.

1γ. Η ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ κατά τα τελευταία χρόνια αποτελεί βασικό προμηθευτή του κλάδου της ελληνικής μεταποιητικής μεταλλοβιομηχανίας, των τεχνικών εταιρειών, των εταιρειών παραγωγής καλωδίων και εμπορίας σιδήρου - μπετόν και παράλληλα δραστηριοποιείται εμπορικά σε αγορές του εξωτερικού. Η ΜΕΤΚΑ είναι προμηθευτής κατά κύριο λόγο της ΔΕΗ (η οποία αποτελεί και τον βασικό της πελάτη) αλλά και άλλων δημοσίων επιχειρήσεων και φορέων όπως ο ΟΣΕ, ο ΟΛΠ, το Υπουργείο Εθνικής Αμύνης, με τους οποίους συνάπτει συμβάσεις έργου.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της γνωστοποίησης, ο ανταγωνισμός για την ΜΕΤΚΑ προέρχεται από εταιρείες, οι οποίες συμμετέχουν στα διάφορα έργα κατασκευάζοντας μεταλλικά αντικείμενα απλούστερης κατασκευής από ό,τι η ΜΕΤΚΑ, η οποία και λόγω του μηχανολογικού εξοπλισμού της, του προσωπικού της και της εμπειρίας της προσανατολίζει την παραγωγή της προς κατασκευές σύνθετες, μεγαλύτερης ακρίβειας, υλικών δύσχρηστων και γενικά υψηλών τεχνολογικών απαιτήσεων με προστιθέμενη αξία που ξεπερνά και το 70%. Σημειώνεται ότι, από τις εν λόγω εταιρείες, μόνο η Μεταλλοβιομηχανία Αρκαδίας Χ. Ρόκας Α.Β.Ε.Ε. κατέχει παρόμοιο πτυχίο του ΜΕΕΠ.

Ο ανταγωνισμός της γι' αυτό το είδος των κατασκευών προέρχεται κατά βάση από χώρες μεγάλους οίκους του εξωτερικού με βιομηχανική παράδοση και εμπειρία στον Ενεργειακό χώρο.

1δ. Με την απόκτηση από τον Ομιλο Μυτιληναίου του ελέγχου της ΜΕΤΚΑ, επιδιώκεται η επέκταση των δραστηριοτήτων της εταιρείας αυτής στις χώρες της Βαλκανικής με προοπτική συμμετοχής της σε έργα εκσυγχρονισμού των ορυχείων της Βαλκανικής. Στόχος δε της ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ είναι, εκμεταλλευόμενη το συγκριτικό πλεονέκτημα που έχει σε πηγές προμήθειας πρώτων υλών, να παράγει

πλέον μέσω της ΜΕΤΚΑ προϊόντα υψηλής προστιθέμενης αξίας.

IV. 1. Κατά την αιτούσα εταιρεία, στην περίπτωση μη χορήγησης άδειας παρέκκλισης από την Ε.Α., η καθυστέρηση ολοκλήρωσης της συγκέντρωσης θα δημιουργήσει σοβαρότατους κινδύνους και σημαντικές ζημίες για τις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις και ειδικά για την αποκτώμενη ΜΕΤΚΑ, που τελεί υπό μεταβατική διοίκηση και δεν μπορεί να λάβει σημαντικές αποφάσεις για την εξέλιξη ζωτικών και επειγόντων γι' αυτήν θεμάτων, δεδομένου ότι, με βάση την υπογραφείσα Σύμβαση Πώλησης Μετοχών, η υπάρχουσα Διοίκηση της ΜΕΤΚΑ πρέπει να συνεχίσει τις εργασίες της "κατά τον συνήθη τρόπο, χωρίς να ληφθούν αποφάσεις ή αναληφθούν υποχρεώσεις που επηρεάζουν ουσιωδώς την περιουσιακή ή οικονομική κατάσταση της εταιρείας........" και μάλιστα τίθεται όριο για την υποβολή προσφορών, υπογραφή συμβάσεων και συμμετοχή σε διαγωνισμούς για αντικείμενο μεγαλύτερο των 100.000.000 δρχ. καθώς και για την αγορά πάγιου εξοπλισμού αξίας μεγαλύτερης των 100.000.000 δρχ.

2α. Σύμφωνα όμως με τα προσκομισθέντα στοιχεία, που αφορούν στα επείγοντα εν εξελίξει έργα της ΜΕΤΚΑ προϋπολογισμού δεκάδων ή και εκατοντάδων δις δρχ., απαιτούνται άμεσες αποφάσεις στρατηγικής σημασίας, καθοριστικές για το μέλλον και την πορεία της, που δεν είναι δυνατόν να ληφθούν από μεταβατική διοίκηση. Ειδικότερα:

Η ΜΕΤΚΑ σε κοινοπραξία με τον Γαλλικό Ομιλο GEC ALSTHOM έχει αναλάβει την προμήθεια και εγκατάσταση μιας Μονάδας Ηλεκτροπαραγωγής Συνδυασμένου Κύκλου καθαρής ισχύος 550,2 MW με βοηθητικές εγκαταστάσεις της ΔΕΗ στο Λαύριο Αττικής, συνολικής συμβατικής αξίας 62,8 δις όπου η ΜΕΤΚΑ συμμετέχει με ποσοστό 26,4% ήτοι για ποσό 16,6 δις δρχ. Το Εργο βρίσκεται στην τελική του φάση και ειδικότερα η παράδοση μεγάλων τμημάτων αυτού (των Αεροστροβίλων) έχει ορισθεί συμβατικά για την 8.11.1998, 8.12.1998 και 8.1.1999. Η φάση αυτή θεωρείται εξαιρετικά κρίσιμη λόγω του ότι το Εργο είναι σε περίοδο δοκιμών, έχοντας δυναμική εξέλιξη, και απαιτείται λήψη άμεσων αποφάσεων από πλευράς διοίκησης.

Συγκεκριμένα, στην δεδομένη χρονική στιγμή υπάρχει σημαντικό πρόβλημα στην παράδοση της 8.11.1998 που δεν πραγματοποιήθηκε. Η Κ/Ξ ισχυρίζεται ότι η καθυστέρηση οφείλεται στην μη έγκαιρη παροχή αερίου (καύσιμη ύλη της Μονάδας) και την ποιότητα αυτού. Η ΔΕΗ σε έγγραφό της επιρρίπτει την αποκλειστική ευθύνη για την καθυστέρηση του εν λόγω τμήματος στην Κ/Ξ. Σε άρθρα της οικείας Συμβάσεως προβλέπονται ποινικές ρήτρες για τις καθυστερήσεις παράδοσης των τμημάτων του Εργου. Η ποινική ρήτρα για την συγκεκριμένη καθυστέρηση είναι 29.500.000 δρχ. ημερησίως και μπορεί να φτάσει μέχρι το 8% του συμβατικού τμήματος (εν προκειμένω για τη ΜΕΤΚΑ έως 1,6 δις). Από πρόσφατη δε αλληλογραφία μεταξύ των μελών της Κ/Ξ προκύπτει ότι υπάρχει και μεταξύ τους διχογνωμία ως προς τον καταμερισμό των ευθυνών για την καθυστέρηση (σε περίπτωση που κριθεί ότι ευθύνεται η Ανάδοχος Κ/Ξ). Όλα τα παραπάνω προβλήματα, συνήθη για έργα σύνθετα αυτού του όγκου, που παρουσιάζονται επιτακτικά σε περίοδο δοκιμών, καταδεικνύουν περαιτέρω την αναγκαιότητα για τη διοίκηση της ΜΕΤΚΑ, να λάβει άμεσα στρατηγικής σημασίας αποφάσεις, τόσο απέναντι των Γάλλων συνεργατών της όσο και απέναντι στη ΔΕΗ, σημαντικότατες για το μέλλον της εταιρείας αλλά και καθοριστικές της μετέπειτα πολιτικής της.

Η ΜΕΤΚΑ, στα πλαίσια της κυβερνητικής απόφασης ότι η αγορά του αμυντικού εξοπλισμού θα γίνει με τη διαδικασία συμπαραγωγής της Ελληνικής Βιομηχανίας με ποσοστό άνω του 15%, πρόκειται να υποβάλει σοβαρή υποψηφιότητα για τη συμπαραγωγή στα άρματα μάχης προϋπολογισμού 500 δις δρχ., στους πυραύλους Patriot προϋπολογισμού 355 δις δρχ., καθώς και στην προμήθεια νέων φρεγατών, υποβρυχίων και αντιτορπιλικών. Ως εκ τούτου θα πρέπει να ληφθούν σοβαρές αποφάσεις παγίων επενδύσεων ή και νέων επιχειρηματικών σχημάτων για τις οποίες η παρούσα Διοίκηση αδυνατεί να δεσμεύσει την επερχόμενη διοίκηση, με συνέπεια η ΜΕΤΚΑ να κινδυνεύει τη μη συμμετοχή της στο αμυντικό πρόγραμμα της χώρας. Ειδικότερα: α) σε απάντηση της από 6.11.98 προσφοράς συνεργασίας της ΜΕΤΚΑ προς την αμερικανική εταιρεία LOCKHEED MARTIN για τη συμμετοχή της στην κατασκευή των πυραύλων Patriot, εστάλη από τη δεύτερη υπογεγραμμένο στις 18.11.98 Σχέδιο Σύμβασης και ζητείται πλέον η άμεση υπογραφή της ΜΕΤΚΑ. Το εν λόγω Σχέδιο αφορά στο πρώτο μέρος πλαισίου της συνολικής συμφωνίας και είναι της τάξεως των 6.000.000 δολ. ΗΠΑ περίπου. Η μη έγκαιρη υπογραφή του είναι πιθανό να οδηγήσει σε απώλεια της παραγγελίας η οποία για τη ΜΕΤΚΑ υπολογίζεται στα 30.000.000 δολ. ΗΠΑ περίπου. β) Εχει επίσης ήδη υποβάλλει προσφορές συνεργασίας προς τις εταιρείες GENERAL DYNAMICS LAND SYSTEMS, GIAT, και KRAUSS MAFFEI για τη συμμετοχή της στην κατασκευή αρμάτων μάχης (Tank) M1 A2 Abrams (Αμερικανικά), LECLERC (Γαλλικά) Leopard 2 (Γερμανικά) αντίστοιχα και αναμένει τις σχετικές διαπραγματεύσεις των Ξένων Οίκων με το Υπουργείο Αμύνης για την περαιτέρω εξειδίκευση της συνεργασίας των Αναδόχων με την ΜΕΤΚΑ.

Επίσης, σημαντικά προβλήματα θα δημιουργηθούν στις εμπλεκόμενες εταιρείες και από την αβεβαιότητα της χρηματιστηριακής αγοράς καθόσον και οι δύο είναι εισηγμένες στο Χ.Α.Α. και οποιαδήποτε αβεβαιότητα σε σχέση με την πραγματοποίηση ή μη της συγκέντρωσης μπορεί να έχει σοβαρές επιπτώσεις στην τιμή των μετοχών τους με συνακόλουθη βλάβη των συμφερόντων των επενδυτών.

2β. Με βάση τα παραπάνω εκτεθέντα στοιχεία πιθανολογείται ότι πράγματι υφίσταται κίνδυνος σοβαρής ζημίας, κυρίως της εξαγοραζόμενης ΜΕΤΚΑ, η οποία βρίσκεται σε περίοδο που χρήζει καθοριστικών, για το μέλλον της, από πλευράς διοίκησης, αποφάσεων. Τέλος, από τα παραπάνω και λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία του φακέλλου, πιθανολογείται ότι η σκοπούμενη συγκέντρωση δεν θα περιορίσει τον ανταγωνισμό τουλάχιστον σε οριζόντιο επίπεδο.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Δέχεται την από 25 Νοεμβρίου 1998 αίτηση.

Επιτρέπει στην αιτούσα εταιρεία ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε. - ΟΜΙΛΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ παρέκκλιση από τις υποχρεώσεις που αναφέρονται στις παραγρ. 1 και 2 του άρθρου 4ε του ν.703/77, όπως ισχύει, και αφορούν την γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση που πραγματοποιείται με την πώληση μετοχών της εταιρείας ΜΕΤΑΛΛΙΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΙ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε. προς την αιτούσα και τους Ευάγγελο και Ιωάννη Μυτιληναίο.

Η απόφαση εκδόθηκε την 15η Δεκεμβρίου 1998.

Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρόεδρος	Η Γραμματέας
ΣΤ. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ	ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ - ΜΑΡΙΑ ΤΑΡΑΜΠΙΚΟΥ

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ